

Asztma bronchiale

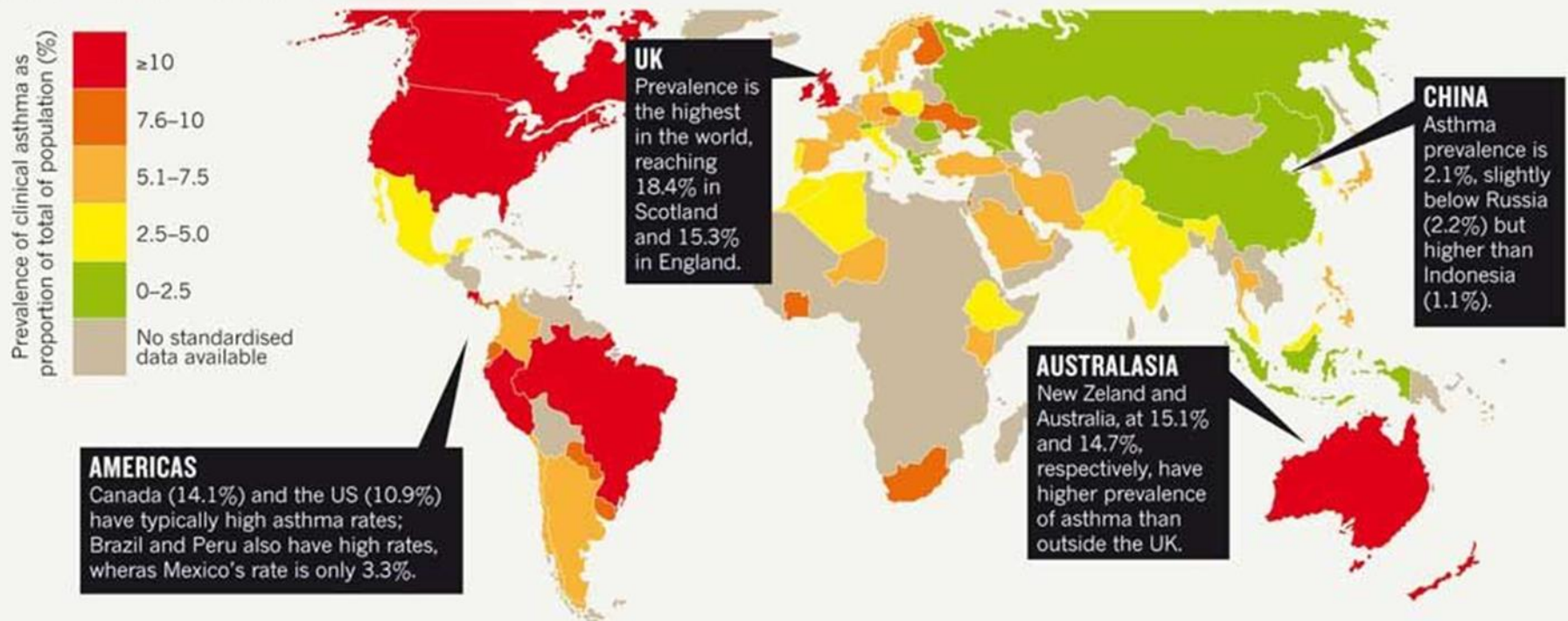
Dr. Soós Szilvia PhD

PTE I. sz. Belgyógyászati Klinika

Pulmonológiai Tanszék

ASTHMA AROUND THE WORLD

Global studies confirm an association with westernized lifestyles

- Global Initiative for Asthma (**GINA**)
- National Asthma Education and Prevention Program (**NAEPP**)
- British Thoracic Society (**BTS**)

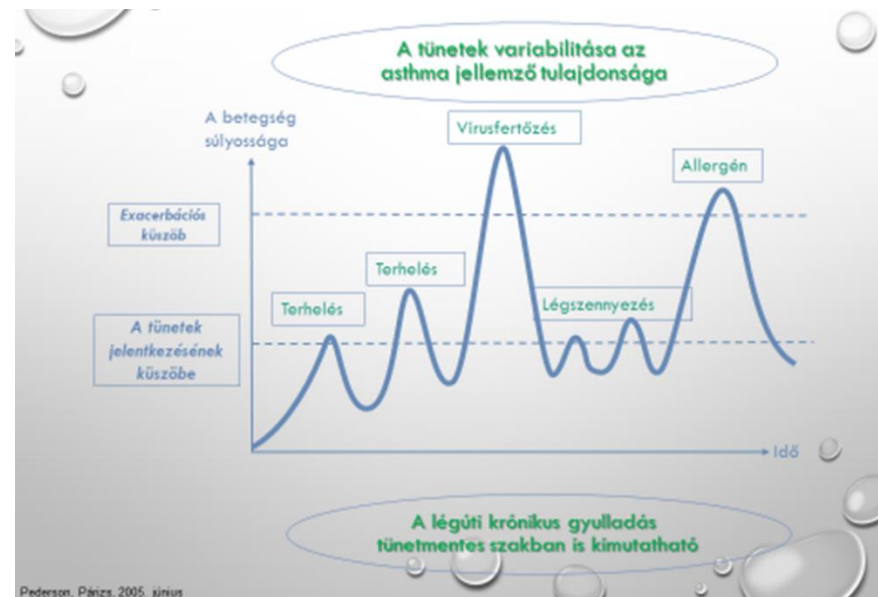

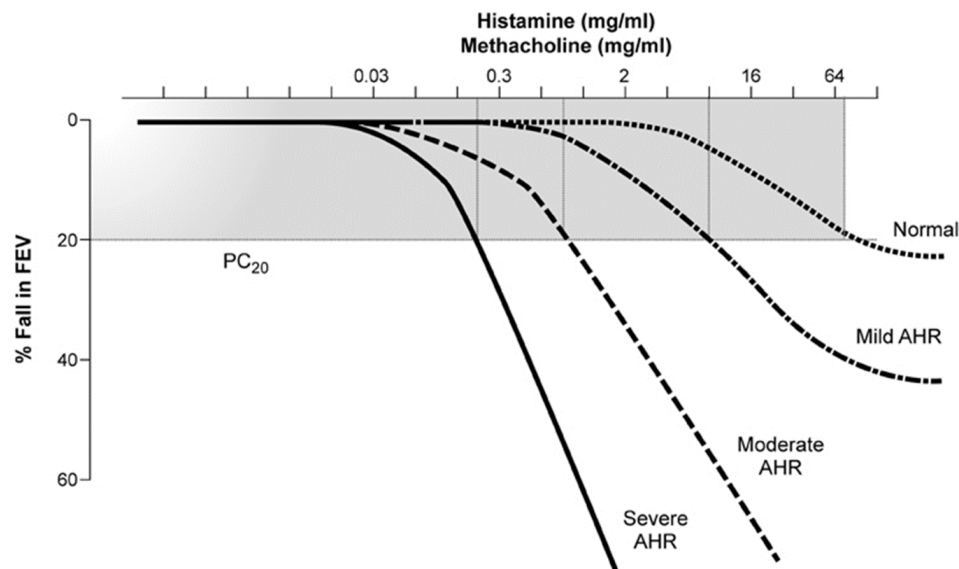
Global Initiative
for Asthma (1995-
folyamatos up to date)

334 millió ember
érintett világszerte
2025-re további 100
millióval számolnak

- **GINA:** "Az asthma a légutak **krónikus gyulladásos** betegsége, amelynek kialakulásában számos gyulladásos sejt és sejtproduktum szerepet játszik. A gyulladás és következményes **légúti hiperreaktivitás** eredményeként visszatérően lépnek fel **sípoló légzéssel, dyspnoéval, mellkasi feszüléssel, köhögéssel** járó epizódok, főként éjszaka vagy kora reggel. A tünetek kiterjedt, változó mértékű légúti obstrukcióval kapcsolatosak, ami **spontán vagy gyógyszeres kezelés hatására legtöbbször reverzibilis**".

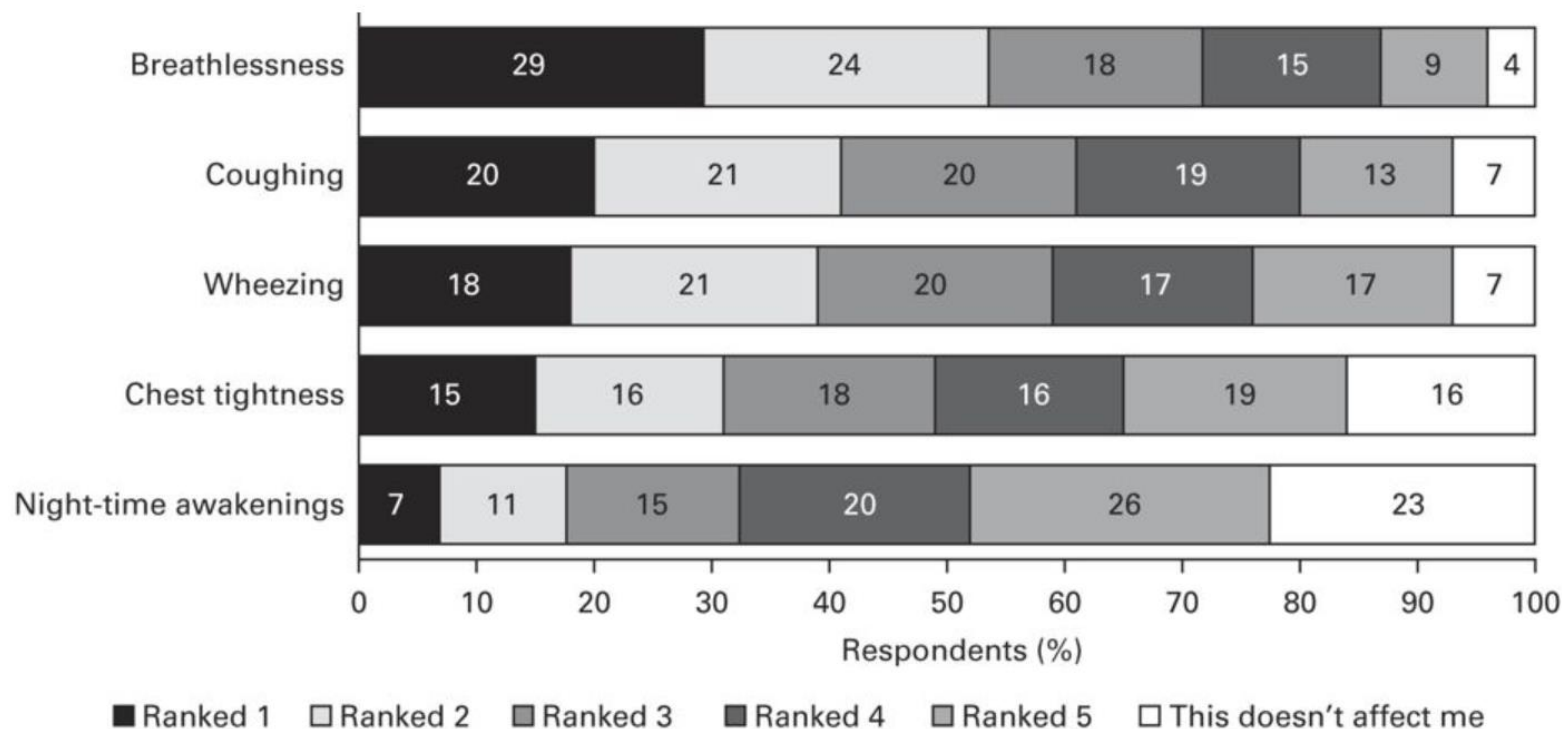
- Asztma szindróma

Clinical Features that...	
Increase the Probability of Asthma	Lower the Probability of Asthma
<ul style="list-style-type: none"> • More than one of the common asthma respiratory symptoms (see Figure 1), particularly if symptoms are: <ul style="list-style-type: none"> ◦ worse at night or in the early morning ◦ in response to exercise, allergens, irritants (including work-related), viral infections and cold air ◦ varying over time and in intensity ◦ worse after taking aspirin or beta blockers • History of atopic disorder • Family history of atopic disorder and/or asthma • Wheeze heard on auscultation • Otherwise unexplained low forced expiratory volume in 1 second (FEV_1) or peak expiratory flow (PEF) • Childhood asthma diagnosis 	<ul style="list-style-type: none"> • Prominent dizziness, light-headedness, peripheral tingling • Chronic productive cough in the absence of wheeze or breathlessness • Repeatedly normal physical examination of chest when symptomatic • Voice disturbance • Symptoms with colds only • Significant smoking history (i.e., > 20 pack-years) • Cardiac disease • Normal PEF or spirometry when symptomatic • No response to a trial of asthma therapy • Clinical features pointing to alternative diagnosis

8000 beteg válasza alapján – REALISE survey

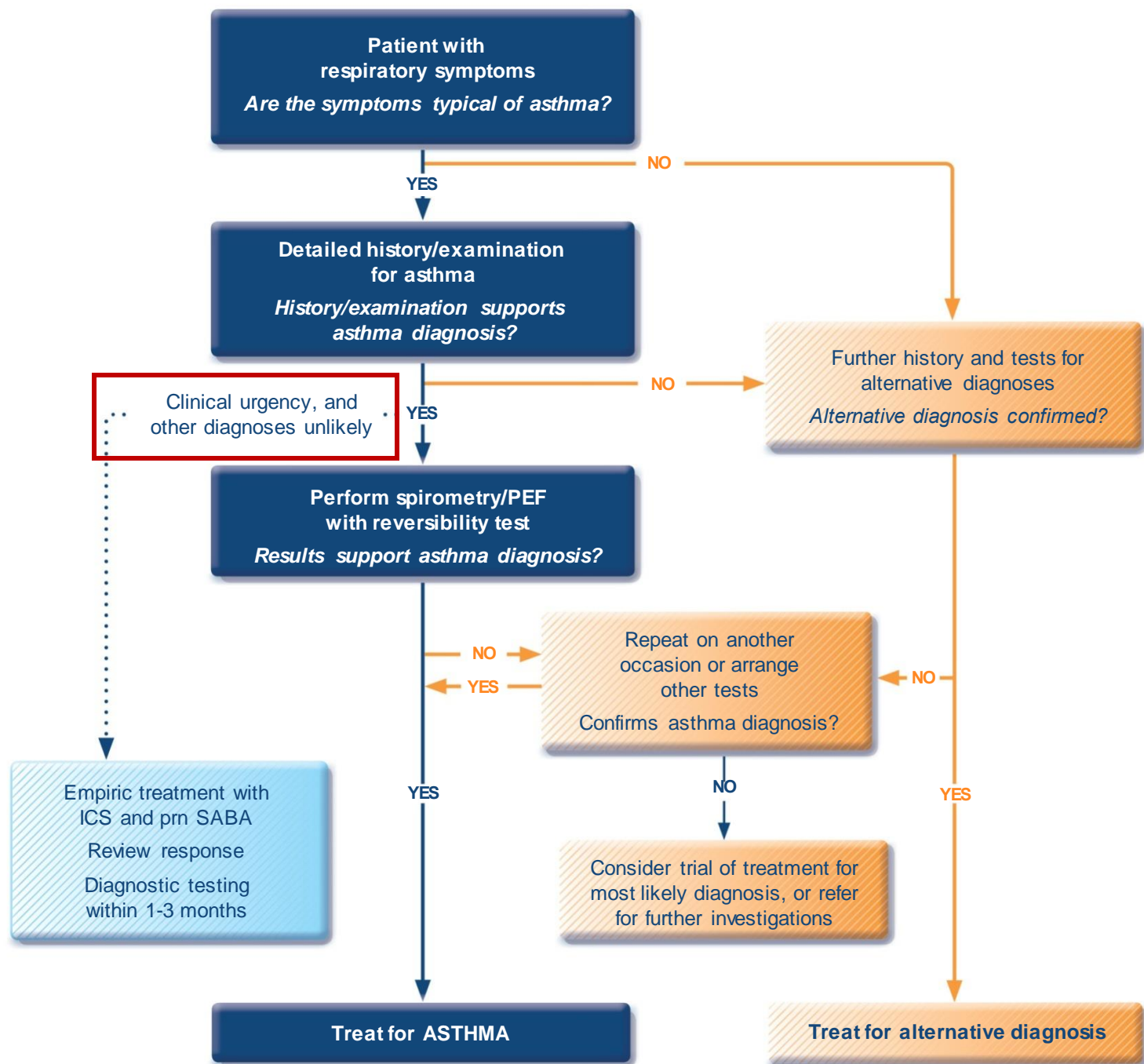

Price D et al, Primary Care Resp. Med. 24, Article number: 14009 (2014)

Pseudoasztma

(leggyakoribb elkülönítendő kórképek felnőttkori asztmában)

- COPD
- hiperventilációs szindróma, pánikroham
- felső légúti obstrukció (jó- és rosszindulatú daganatok, idegentest)
- hangszalag-diszfunkció
- szívelégtelenség
- pulmonalis embolisatio
- pulmonalis infiltratum eosinophiliával
- Allergiás bronchopulmonalis aspergillozis
- intersticiális tüdőbetegségek
- Churg Strauss szindróma
- gyógyszerek (pl. ACE-inhibitorok) indukálta köhögés
- gastrooesophagealis reflux (GERD)
- Szerzett tracheomalacia

Asztma diagnosztizálása

- Anamnesis
- Fizikális vizsgálat (a tüdő hallgatózási lelete a beteg aktuális állapotától függ)
- Tüdőfunkciós diagnosztika:
  - légúti obstrukció, reverzibilitás igazolása
  - normál értékek esetén légúti hyperreaktivitás, a csúcsáramlás 20%-nál nagyobb napi variabilitásának igazolása
- Allergológiai vizsgálatok
- Differenciáldiagnosztikai vizsgálatok

Allergológiai diagnosztika

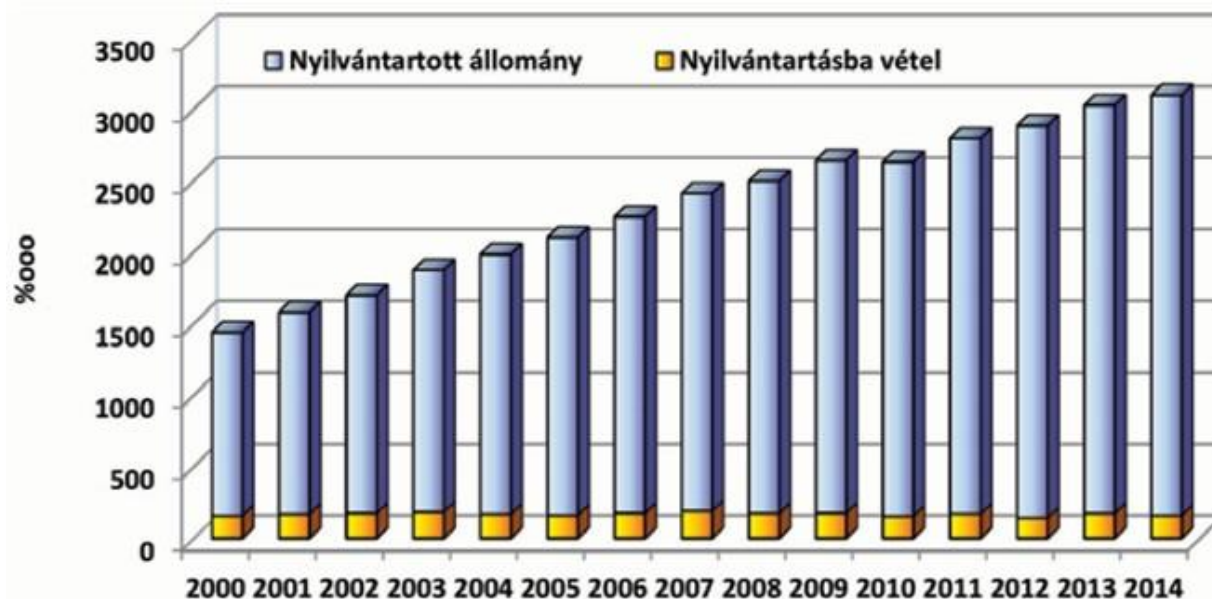
- Allergén-specifikus IgE kimutatása (in vivo, in vitro)
- Asthmások 60-70%-a pozitív azonnali reakciót ad bőrpróbákkal egy vagy több környezeti inhalatív allergénre (Prick teszt)

Légzésfunkció-Differenciál diagnózis

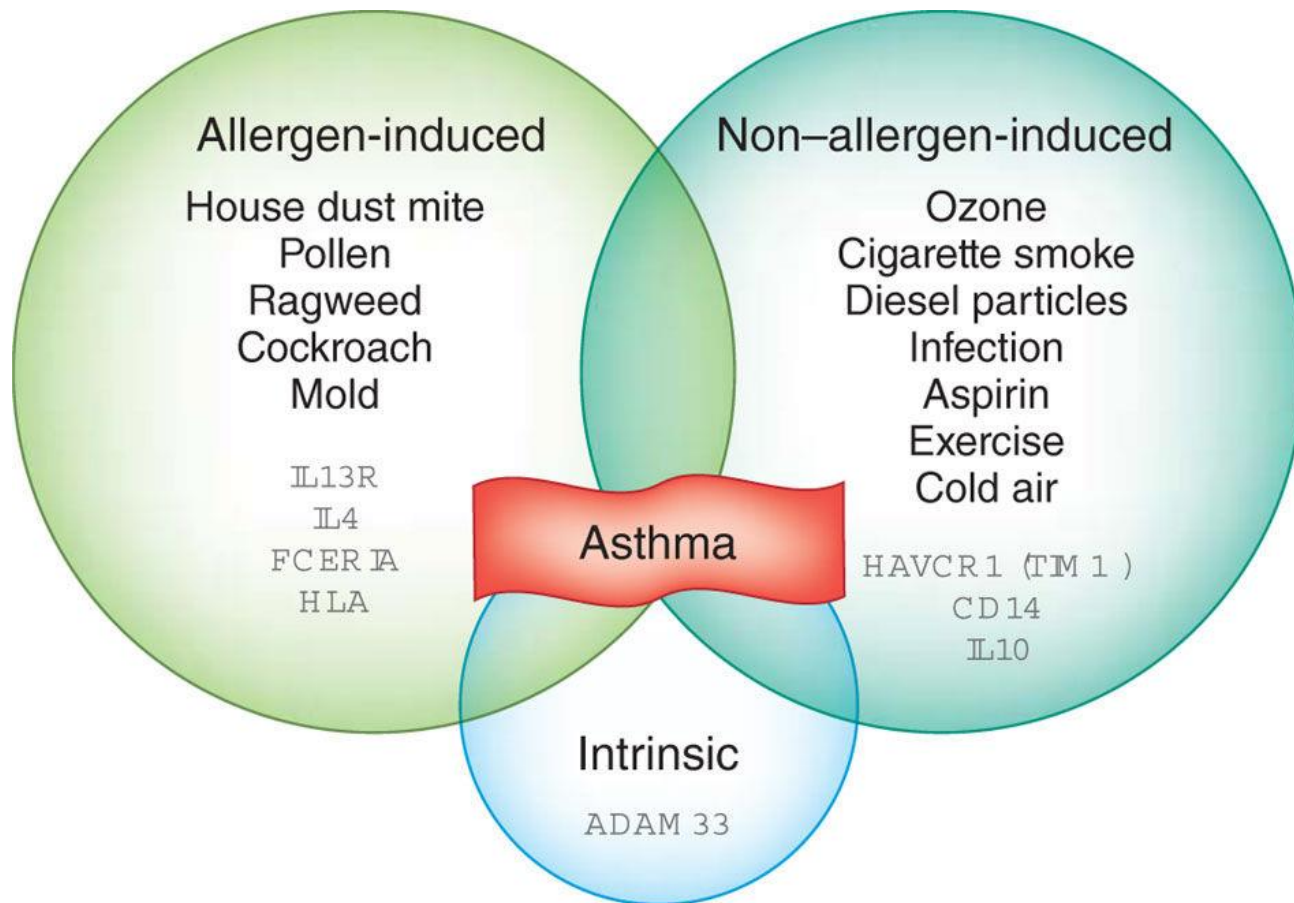
- Asthma bronchialében: $FEV_1/FVC < 75\%$, $FEV_1 < 80\%$
  - a légúti obstrukció reverzibilis
  - A reverzibilitási teszt:
    - az akut tesztben β_2 -agonista (400 μ g salbutamol)
      - 20 perc múlva ha a kiindulási FEV_1 -érték több mint **12%-kal**, abszolút értékben legalább **200 ml-rel** nő, az asthmára jellemző változás.
    - szteroidterápiával úgynevezett **krónikus reverzibilitási próbát** végzünk.
      - Kéthetes per os 0,5–1,0 mg/ttkg/nap vagy 6–12 hetes, nagy adagú, 1000–1500 μ g/nap inhalációs szteroidterápia után normalizálódó vagy a fenti értékeket meghaladó mértékű FEV_1 -növekedés asthma bronchiale mellett szól.
- A COPD:
  - hörgőtágító adása után mért FEV_1/FVC érték $< 70\%$
  - légúti obstrukció nem vagy csak részlegesen reverzibilis

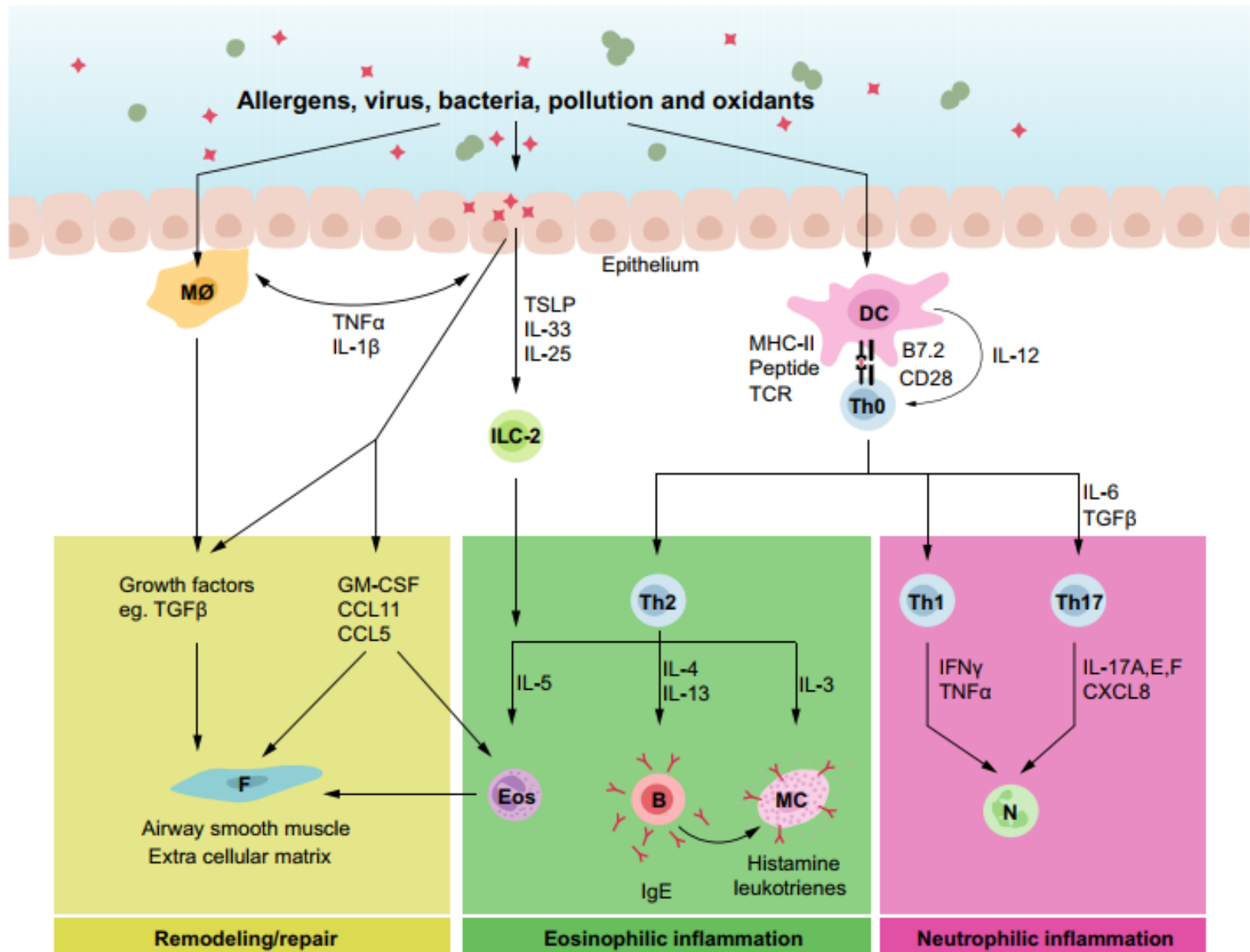
Asztma epidemiológiája

- 2018-ben a hazai tüdőgyógyászati hálózatban nyilvántartott felnőtt asztmás betegek: 317.000
- Az éves új megbetegedés száma (incidencia) az utóbbi 5 évben: kb 16.000 -18.000
- Súlyos asztma (GINA 5. lépcső) kb 1%
- Asztma mortalitás: 5/100.000 beteg/év

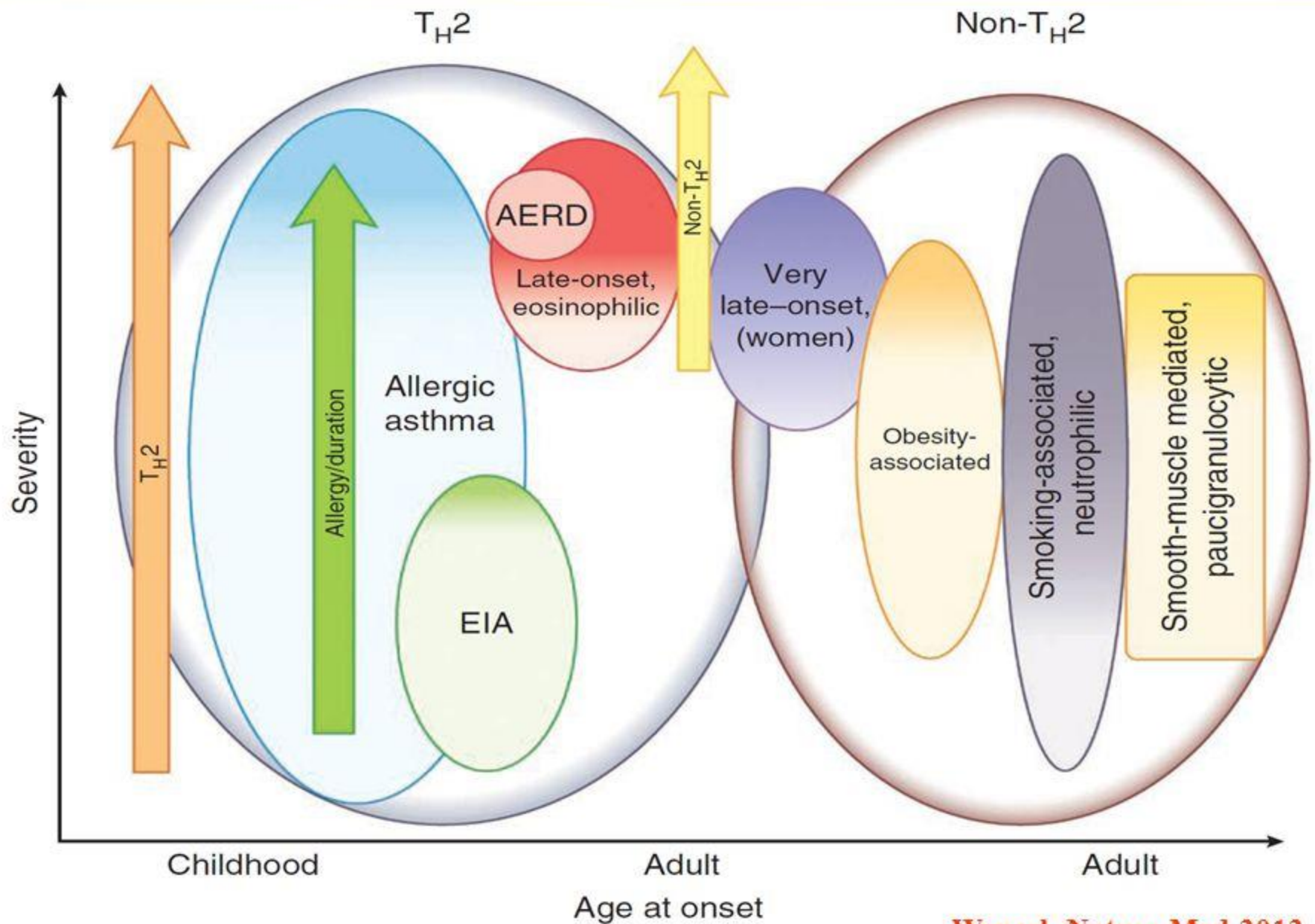

Első asztma fenotípusok

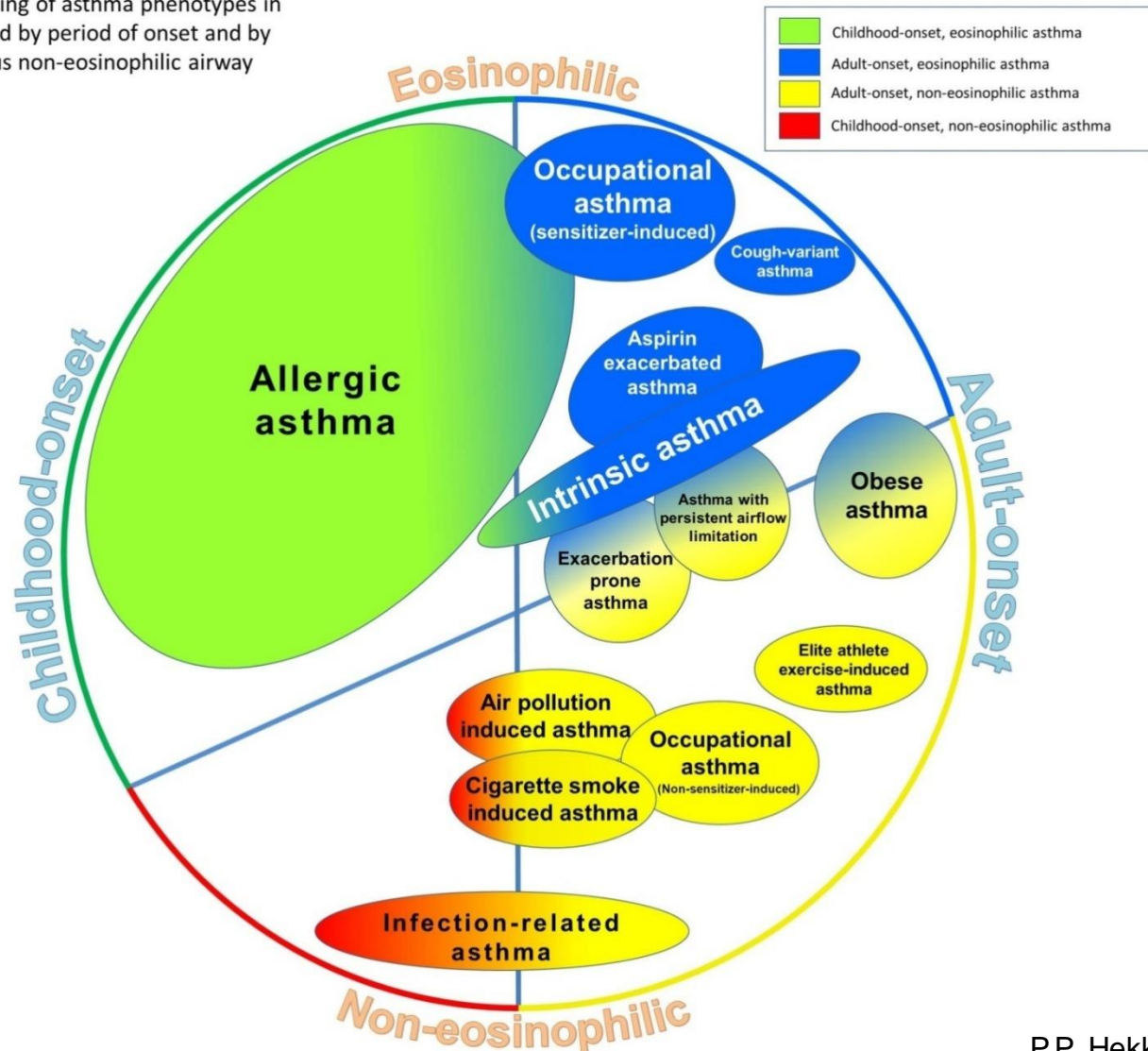

Asztma fenotípusok

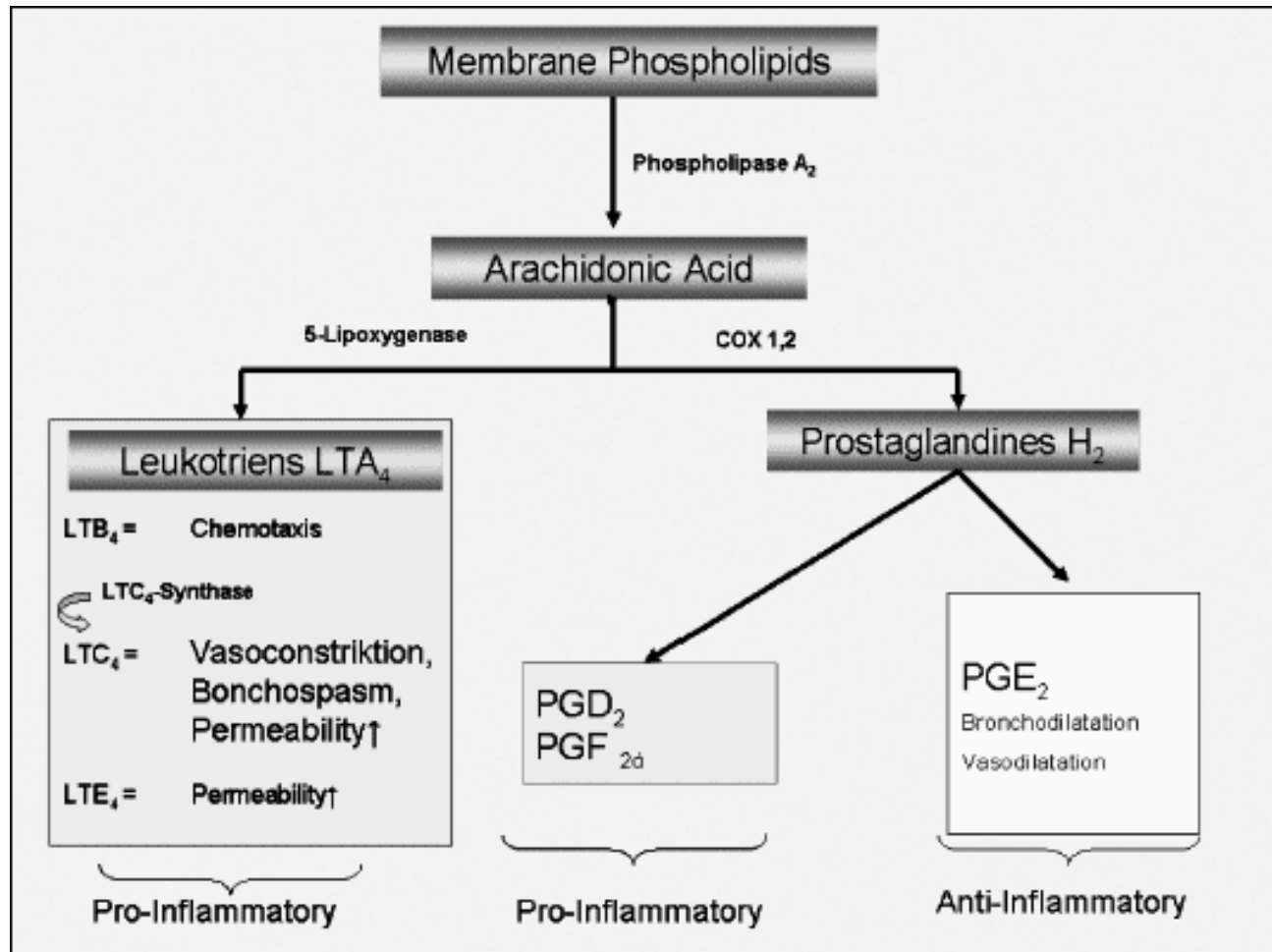

FENOTÍPUS CSOPORTOSÍTÁS

Theoretical grouping of asthma phenotypes in adulthood, divided by period of onset and by eosinophilic versus non-eosinophilic airway inflammation.

Aspirin asztma

Az asztma súlyosság szerinti osztályozása a **kezelés előtti** klinikai jellemzők alapján

• **Intermittáló**

- Tünetek: **ritkábban, mint hetente egyszer**
- Rövid exacerbációk
- Éjszakai tünetek: legfeljebb havonta kétszer
- FEV1 vagy PEF $\geq$ az elvárt érték 80%-a
- PEF- vagy FEV1-variabilitás $< 20\%$

• **Enyhe perzisztáló**

- Tünetek: **hetente többször, de nem minden nap**
- Az exacerbációk kedvezőtlenül hatnak a mindennapi tevékenységek végzésére és az alvásra
- Éjszakai tünetek: több mint havonta kétszer
- FEV1 vagy PEF $\geq$ az elvárt érték 80%-a
- PEF- vagy FEV1-variabilitás $< 20\text{-}30\%$

• **Középsúlyos perzisztáló**

- Tünetek: **minden nap**
- Az exacerbációk kedvezőtlenül hatnak a mindennapi tevékenységek végzésére és az alvásra
- Éjszakai tünetek: hetente többször
- Inhalált rövid hatású $\beta 2$ -agonista napi szintű használata
- FEV1 vagy PEF az elvárt érték 60-80%-a
- PEF- vagy FEV1-variabilitás $> 30\%$

• **Súlyos perzisztáló**

- Tünetek: **minden nap**
- Gyakori exacerbációk
- Gyakori éjszakai asthmás tünetek
- A fizikai aktivitás korlátozottsága
- FEV1 vagy PEF $\leq$ az elvárt érték 60%-a
- PEF- vagy FEV1-variabilitás $> 30\%$

Inhalációs készítmények (COPD és Asthma)

SABA:

Salbutamol
(Ventolin,
Buventol)

SAMA:

Ipratropium
bromid
(Atrovent)

SABA+SAMA

ipratropium
bromide,
fenoterol
(Berodual
N)

LABA:

Formoterol
(Atimos, Reviform,
Foradil, Inhafort,
Formoterol, Oxis)
salmeterol
Indacaterol
(Onbrez)
Oledaterol
(Striverdi)

LAMA:

Aclidinium(Bretaris)
Glycopyrronium (Seebri)
tiotropium (Spiriva)
Umeclidinium (Incruse)

Kombinációk LABA/LAMA:

formoterol / aclidinium (12 h-2x)
(Brimica)
indacaterol / glycopyrronium (24h -1x)
(Ultibro)
oledaterol / tiotropium (24h-1x)
(Spiolto)
vilanterol / umeclidinium (24h-1x)
(Anoro)

ICS+LABA

- formoterol/beclometason (Foster)
- formoterol/budesonid (Bufomix, Symbicort)
- salmeterol/fluticason propionate (AirFluSol, Dimenio)
- vilanterol/fluticason furoate (Relvar)

LAMA:

Acridinium(Bretaris)
Glycopyrronium (Seebri)
tiotropium (Spiriva)
Umeclidinium (Incruse)

ICS+LABA+LAMA

- vilanterol/umeclidinium bromide/ fluticasone furoate (Trelegy) 1x
- formoterol/beclometason/glykopyrronium-bromid (Trimbow) 2x

Asztma bronchiale kezelés célja

Tünetek csökkentése, megszüntetése

Exacerbációk megelőzése

Gyógyszeres terápia

Elsődlegesen inhalációs kezelés!

- **Tünetoldó/rohamoldó kezelés**

- SABA (salbutamol, fenoterol)
- LABA: formoterol!

Szisztémás szteroid

Anticholinerg szerek

((((teofillinek))))

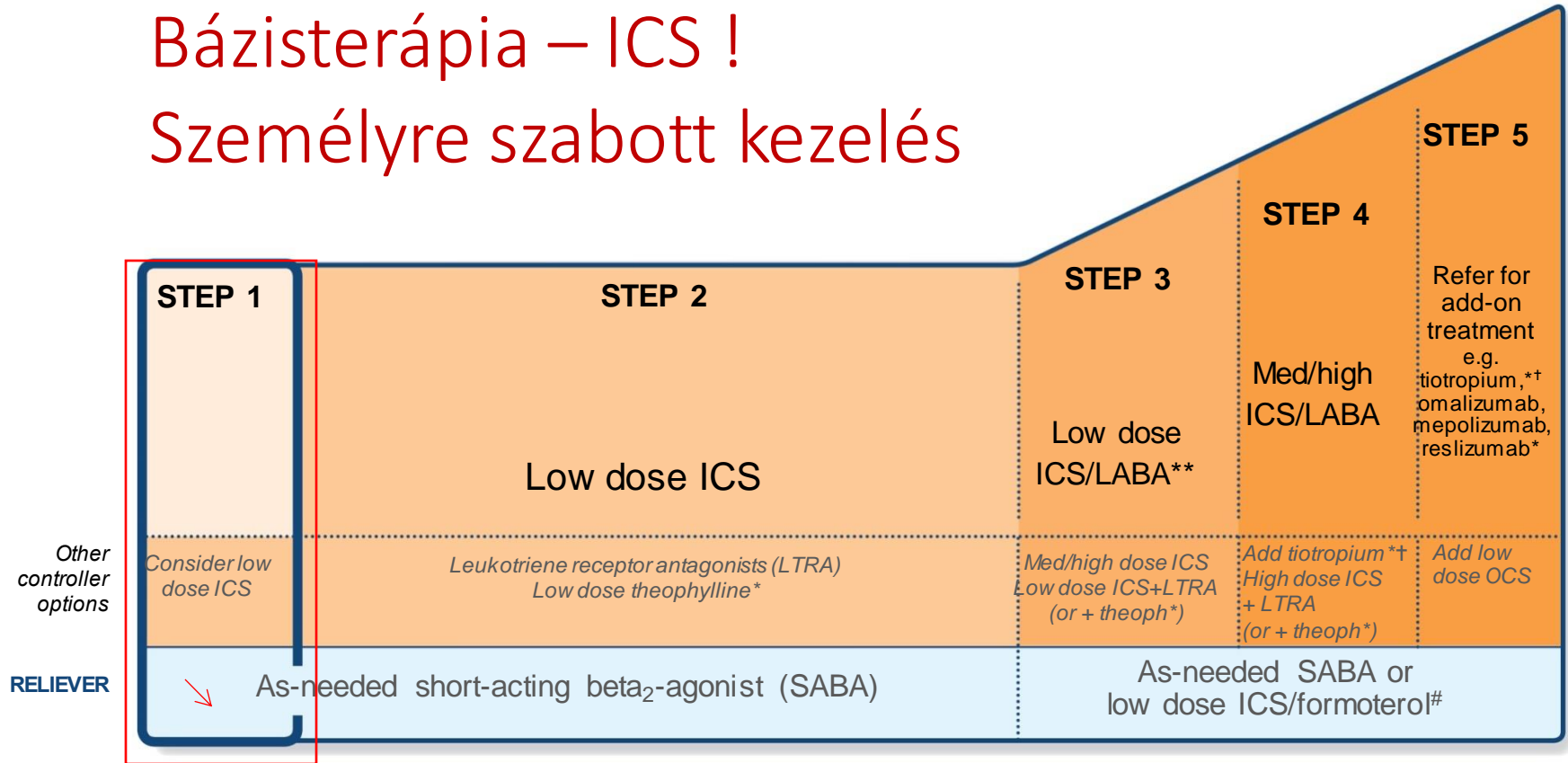
- **Fenntartó/megelőző kezelés**

- ICS (budesonid, beclometason, ciclesonid, fluticason)
- LABA/ hosszú hatású béta2 agonista (formoterol, salmeterol, villanterol)
- Antileukotrién/LTRA
- (((((Hosszú hatású teofillin))))))
- Anti IgE
- Anti IL5
- Szisztémás szteroid
- Hosszú hatású anticholinerg szerek / tiotropium

Asztma bronchiale kezelése- 2019 előtt!

Bázisterápia – ICS !

Személyre szabott kezelés

LTRA hatása elmarad a kis dózisú ICS-hez képest

Közepes- dózisú ICS-hez adott LABA jobb kontrollt eredményez, mint a nagy dózisú ICS
ICS/LABA hatékonyabban megelőzi az akut exacerbációt mint ICS/LTRA

Dohányosban csökken az ICS-re adott válaszkészség!

Alacsony - Közepes - Nagy dózisú inhalációs szteroid

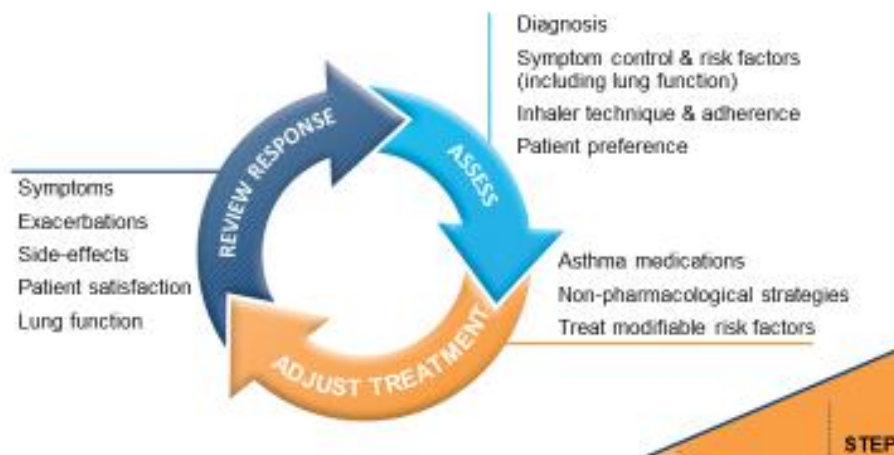
Inhaled corticosteroid	Total daily dose (mcg)		
	Low	Medium	High
Beclometasone dipropionate (CFC)	200–500	>500–1000	>1000
Beclometasone dipropionate (HFA)	100–200	>200–400	>400
Budesonide (DPI)	200–400	>400–800	>800
Ciclesonide (HFA)	80–160	>160–320	>320
Fluticasone furoate (DPI)	100	n.a.	200
Fluticasone propionate (DPI or HFA)	100–250	>250–500	>500
Mometasone furoate	110–220	>220–440	>440
Triamcinolone acetonide	400–1000	>1000–2000	>2000

Ellenőrzés

tünetek
exacerbációk
mellékhatások
beteg elégedettség
légzésfunkció

Felmérés

tüneti kontroll és kockázati tényezők
(beleértve a légzésfunkciót is)
inhalációs technika és adherencia
beteg preferencia
írásos terv akut panaszok esetére
társbetegségek felmérése (rhinosinusitis,
GERD, depresszió, OSAS,
szívelégtelenség ...

Therápia beállítása

gyógyszeres kezelés
nem gyógyszeres kezelés
kockázati tényezők kerülése

GINA asztmakontroll felmérés

A. Tüneti kontroll		Az asztmakontroll szintje		
Az utóbbi 4 hétben a beteg tapasztalata:	Igen ☐ Nem ☐	Jól kontrollált	Részlegesen kontrollált	Nem kontrollált
Nappali asztmás tünet hetente több mint kétszer	Igen ☐ Nem ☐	<div> </div> Egyik sem ezek közül	1-2 ezek közül	3-4 ezek közül
Éjszakai felébredés asztma miatt	Igen ☐ Nem ☐			
Rohamoldó használat tünetek miatt hetente több mint kétszer	Igen ☐ Nem ☐			
Fizikai korlátozottság asztma miatt	Igen ☐ Nem ☐			

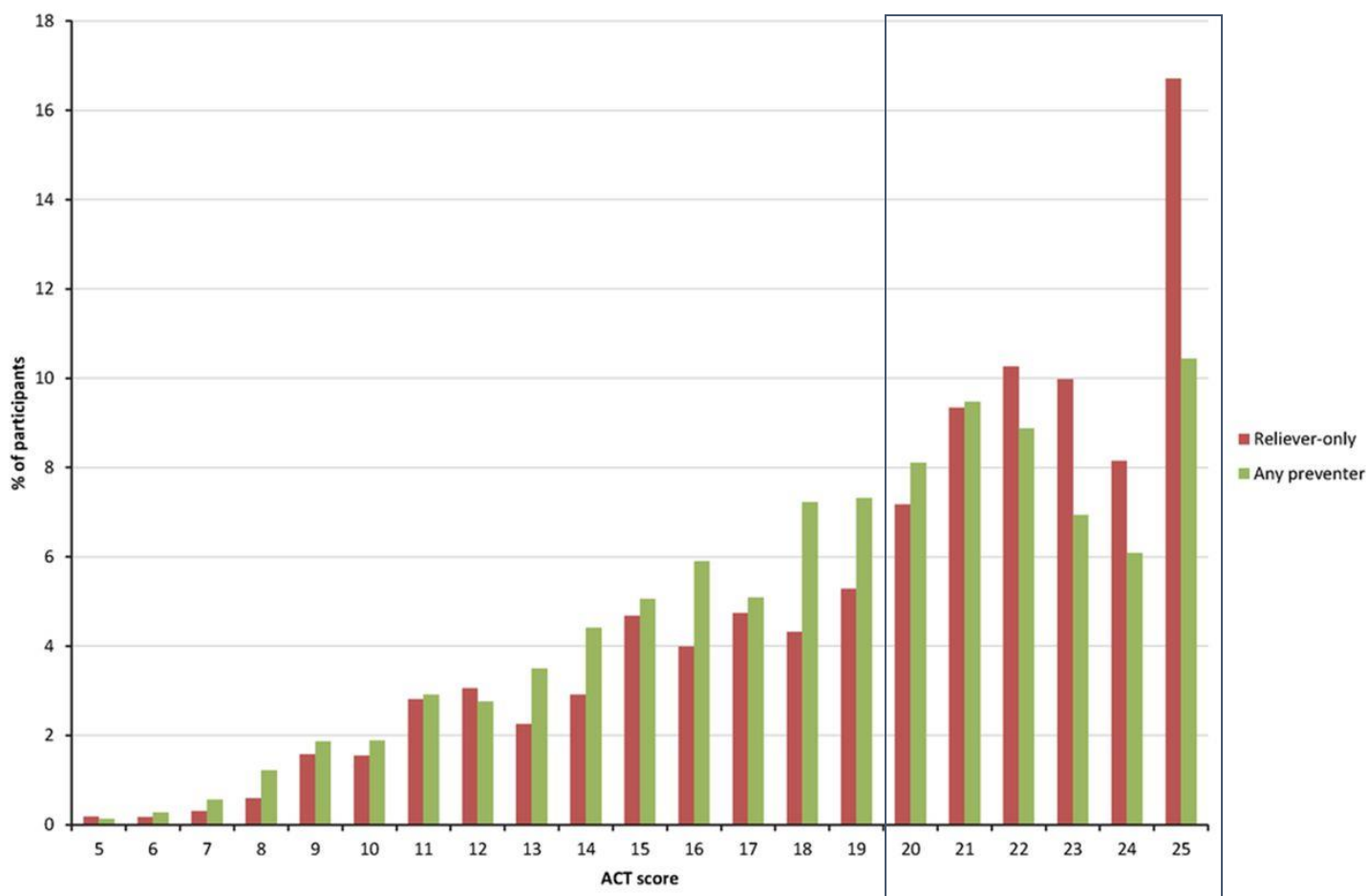
B. A rossz kimenetel kockázati tényezői

- A kockázati tényezők felmérése a diagnóziskor és ezután rendszeresen szükséges
- A FEV1 érték mérése a kezelés előtt, 3-6 hónapos fenntartó kezelés után és ezután rendszeresen szükséges

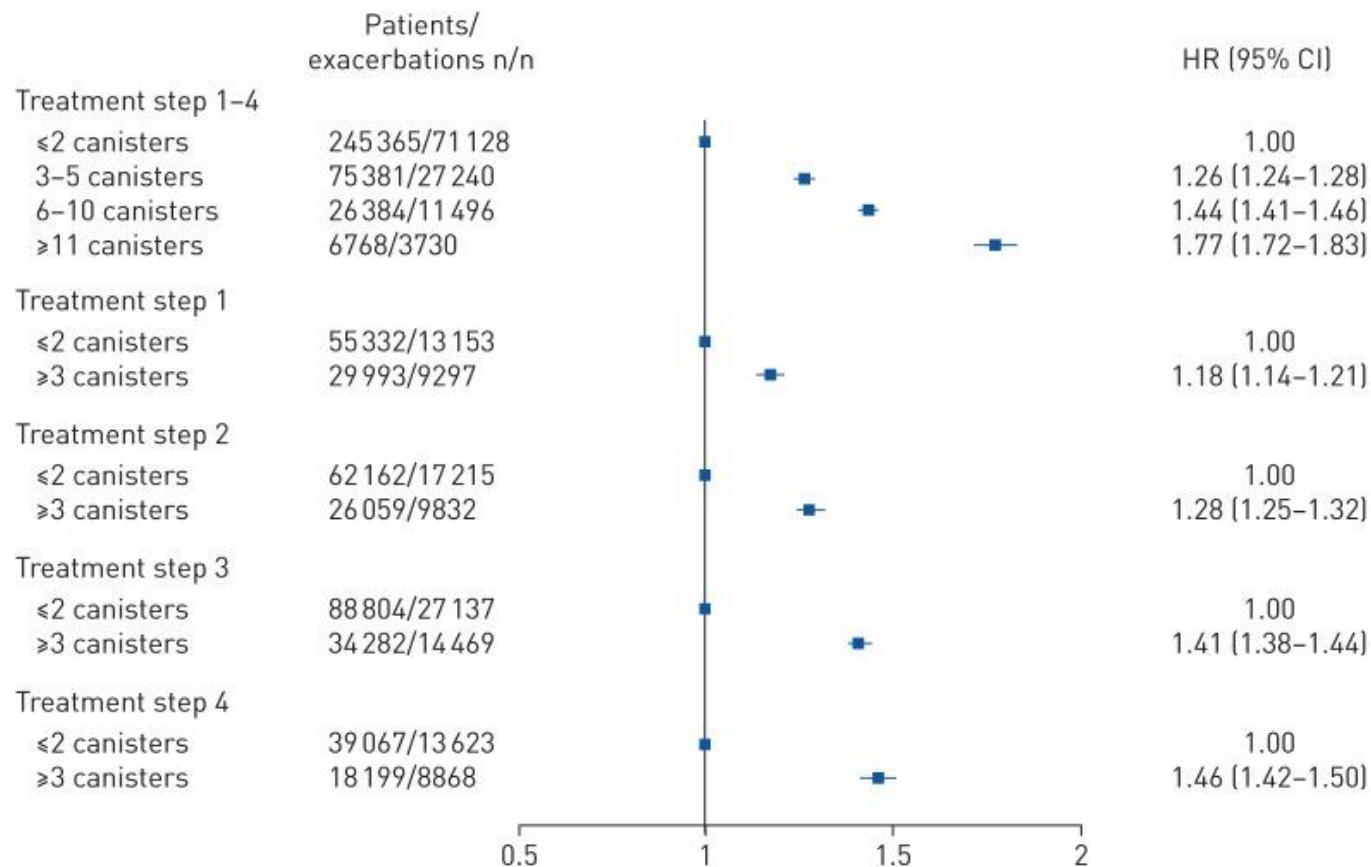
A ROSSZ KIMENETEL LEHET

- Exacerbáció
- Tartós légzési korlátozottság
- Gyógyszermellékhatás

Kontroll szintjének változása ACT (Asthma Control Test) pontszámok alapján a csak rohamoldót (n=1038) használók és a megelőző kezelést használók (n=1634) esetén

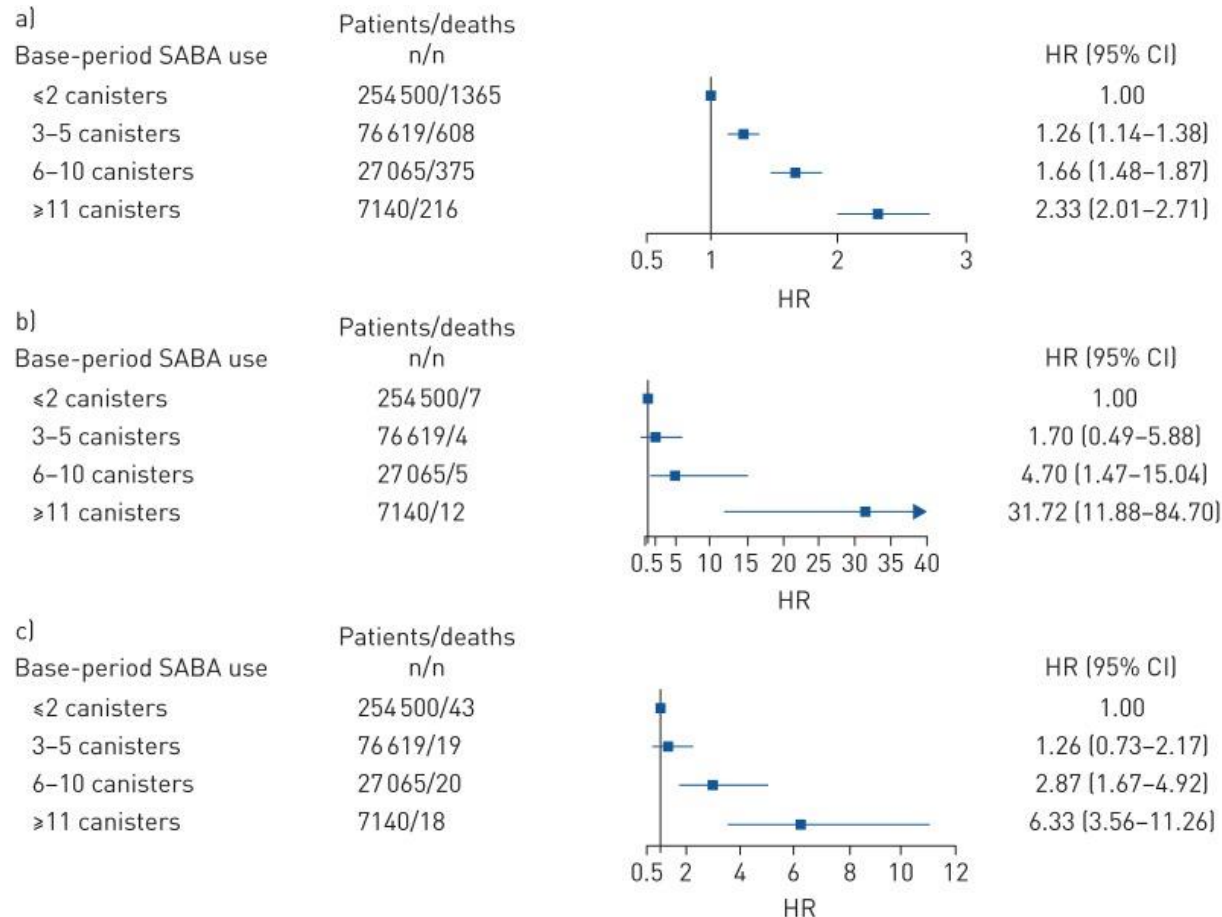
SABA használat – asztma exacerbáció

Asztma exacerbáció

SABA használat – asztma halálozás

Asztma exacerbáció

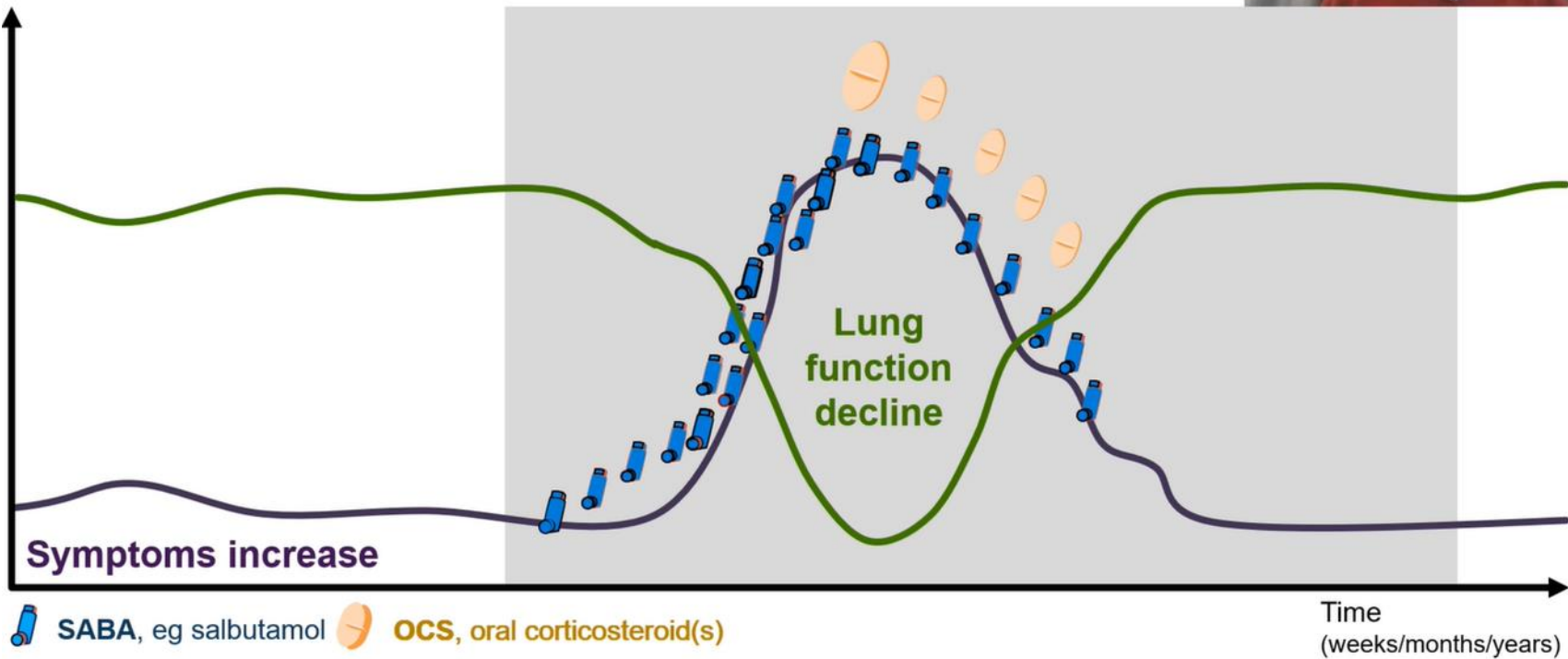

1.vizsgálat: SMART (Symbicort Maintenance And Reliever Therapy)
therápia - budesonid/**formoterol**

2.További **MART** (Maintenance And Reliever Therapy) egyéb
budesonid/**formoterol** és beclometason/**formoterol** készítményekkel

Changing perceptions and improving asthma outcomes: Spotlight on MART
Professor Eric Bateman (Cape Town)

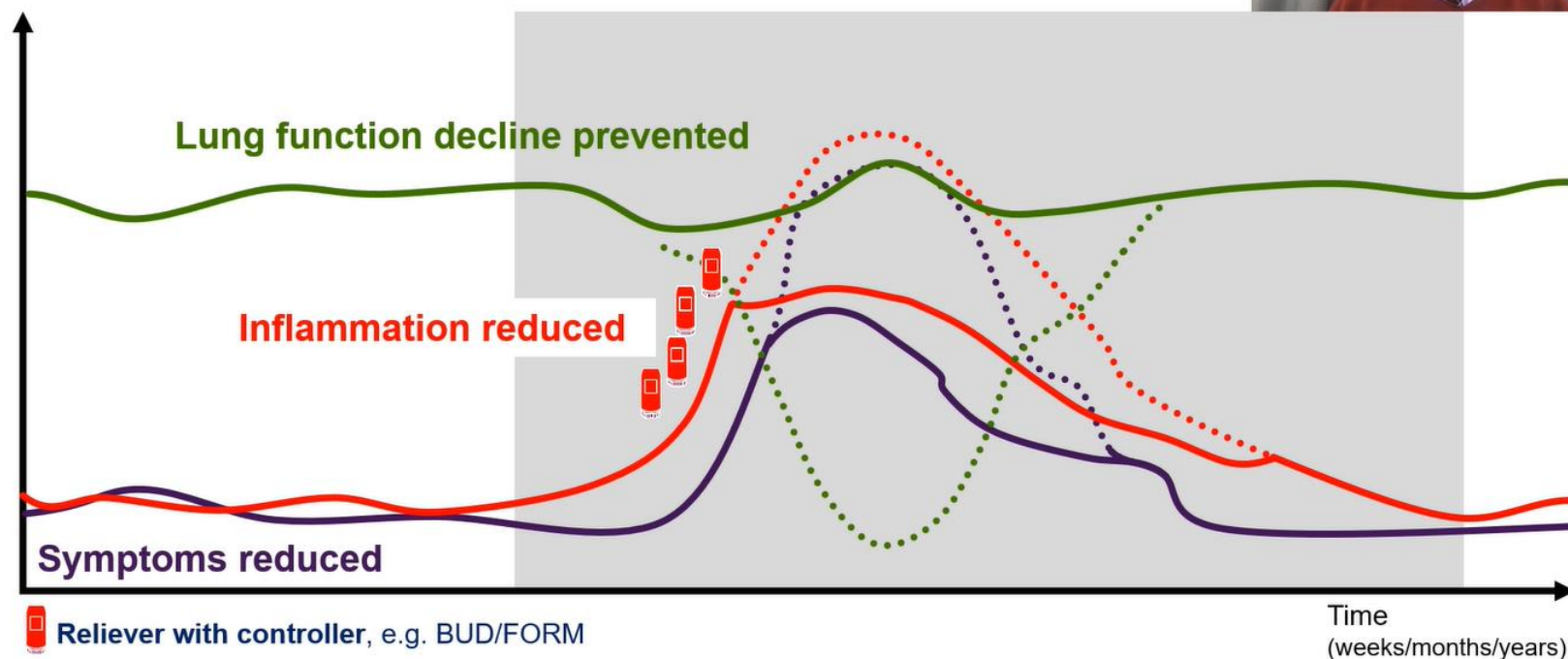
SABA use during asthma worsening

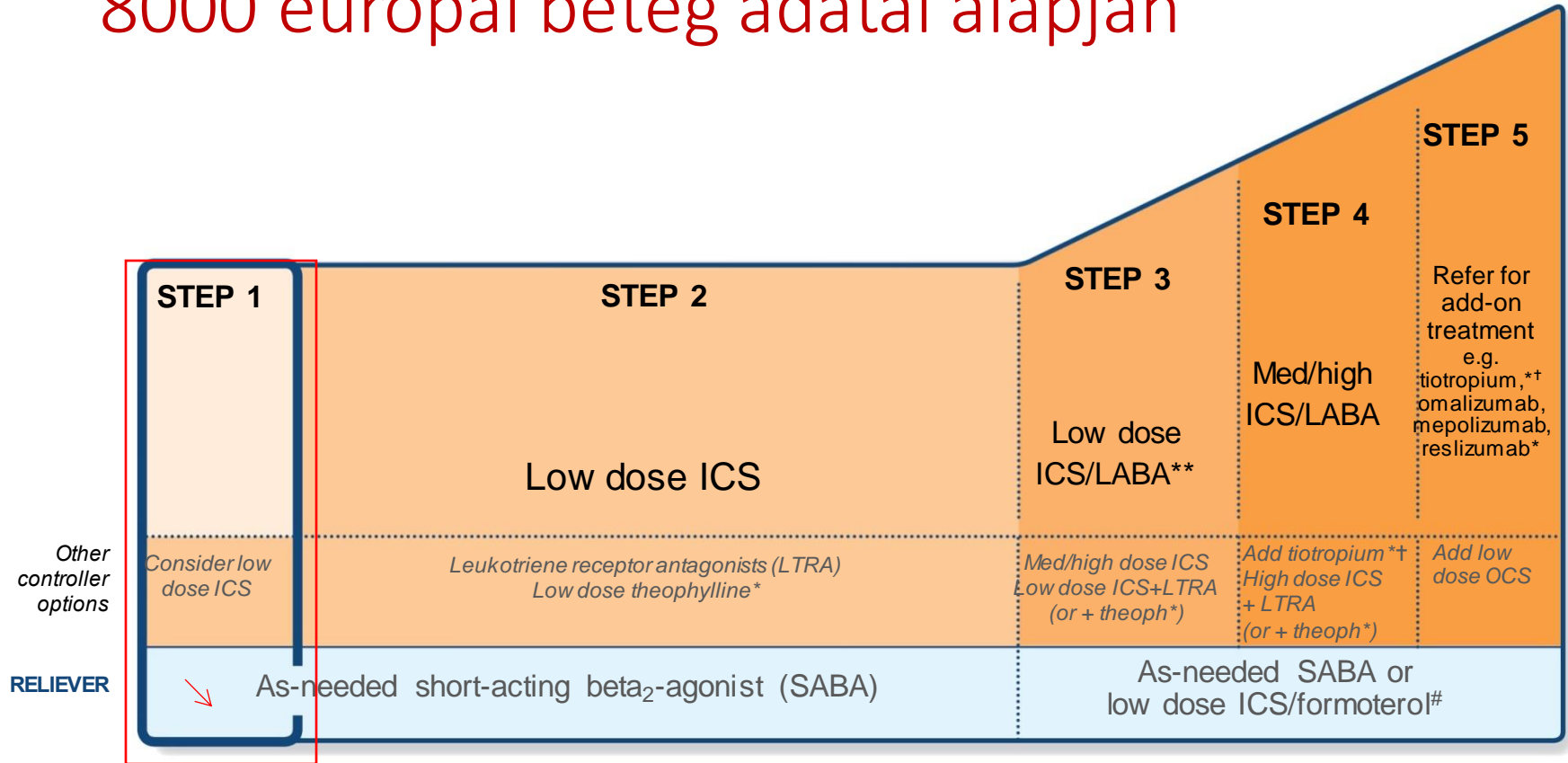
ERS 2020

Changing perceptions and improving asthma outcomes: Spotlight on MART Professor Eric Bateman (Cape Town)

Anti-inflammatory reliever use during asthma worsening

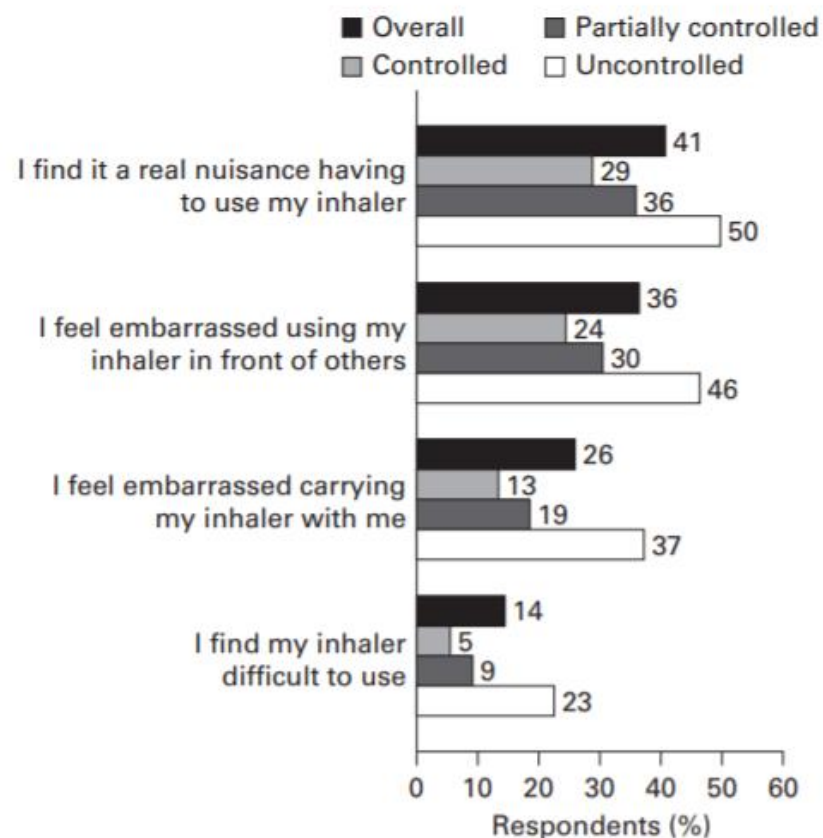
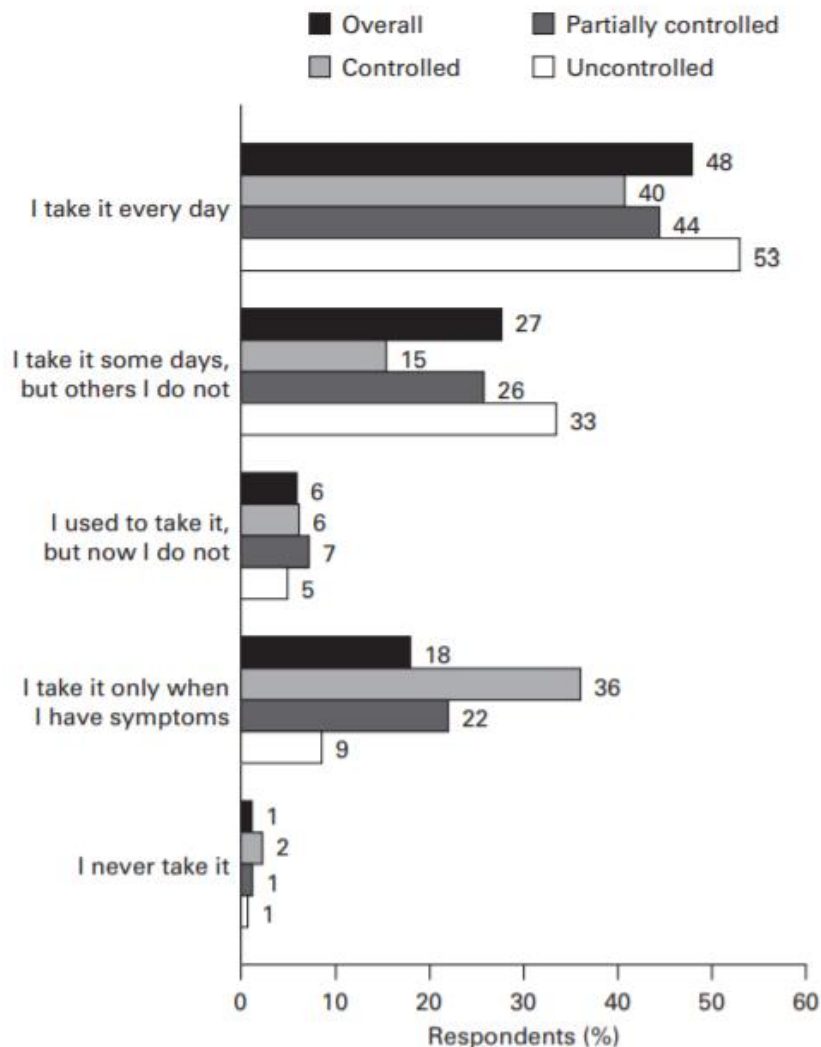

Kontroll szintje az elmúlt 7 napon 8000 európai beteg adatai alapján

	Reliever only (n = 1,419)	Single-drug preventer inhaler (n = 1,923)	Combination preventer inhaler (n = 754)	Combination preventer inhaler plus oral pill (n = 234)
Control and indicators of symptoms				
GINA-defined control level				
Controlled	408 (28.8)	465 (24.2)	165 (21.9)	40 (17.1)
Partially controlled	594 (41.9)	700 (36.4)	278 (36.9)	79 (33.8)
Uncontrolled	417 (29.4)	758 (39.4)	311 (41.2)	115 (49.1)

Eszközhasználat ellenőrzése - Adherencia

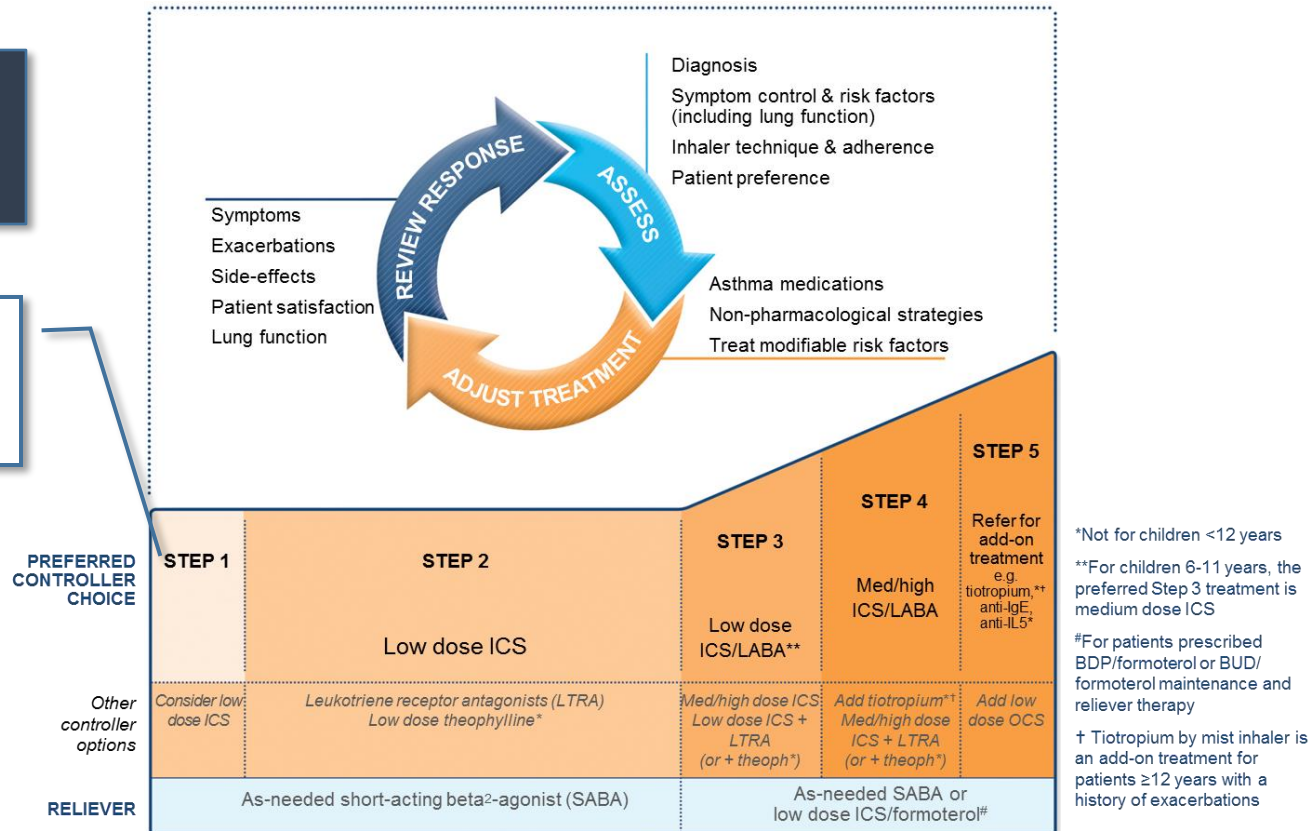
Figure 4. Respondents' attitudes towards their inhaler. Q: To what extent do you agree with the following statements? Data shown for strongly agree plus tend to agree. Base overall: $n=8,000$; Global Initiative for Asthma-defined controlled: $n=1,604$; partially controlled: $n=2,785$; uncontrolled: $n=3,611$.

GINA 2018 – main treatment figure

Step 1 treatment is for patients with symptoms <twice/month and no risk factors for exacerbations

Previously, no controller was recommended for Step 1, i.e. SABA-only treatment was 'preferred'

Nemzetközi sajtó

Research

Ingrid Looijmans-van den Akker, Karen van Luijn and Theo Verheij

Overdiagnosis of asthma in children in primary care:

a retrospective analysis

In more one-half (53.5%, $n = 349$) of the children the signs and symptoms made asthma unlikely and thus they were most likely overdiagnosed.

Original Article

Misdiagnosis of asthma in schoolchildren

C.L. Yang, E. Simons, R.G. Foty, P. Subbarao, T. To, S.D. Dell

45% of asthma cases were overdiagnosed and 10% of symptomatic controls were underdiagnosed

The great asthma myth: A third of those diagnosed DON'T have the condition, study finds

Researcher tests were conducted on 487 newly diagnosed asthma

Asthma diagnosis 'may be wrong' in one million UK adults

By Michelle Roberts
Health editor, BBC News online

26 January 2015 | Health

Nine-year-old boy dies of chronic asthma after doctors missed diagnosis

Jenny Maganran Goh, 27 Mar 2017

Nine-year-old chess champion collapsed and died of chronic asthma after 11 missed diagnoses. Photo credit: PA/Telegraph

A nine-year-old boy from London had [multiple consultations](#) with NHS doctors and private practitioners in seven months, before he succumbed to chronic asthma five days after his discharge from hospital in the UK.

Westminster coroner Dr Shirley Radcliffe said, "There was 11 opportunities within seven months to appropriate test, diagnose and treat him."

[BMC Pulm Med.](#) 2015; 15: 35.

Published online 2015 Apr 14. doi: [10.1186/s12890-015-0033-z](#)

Sudden death in young persons with uncontrolled asthma - a nationwide cohort study in Denmark

[Anders Juul Gullach](#), [Bjarke Risgaard](#), [Thomas Hadberg Lynge](#), [Reza Jabbari](#), [Charlotte Glinge](#), [Stig Haunsø](#), [Vibeke Backer](#), [Bo Gregers Winkel](#), and [Jacob Tfelt-Hansen](#)

Five-year-old girl died after GP refused to see her as she was 'a few minutes late' for her appointment

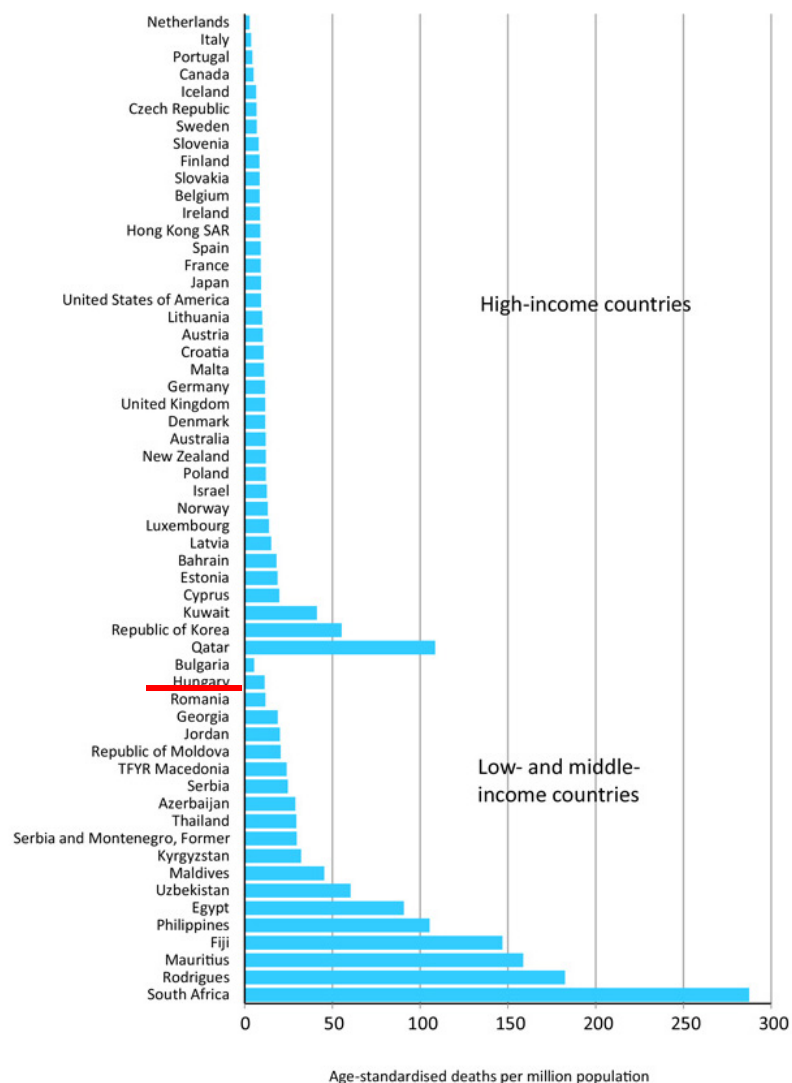

Five-year-old Ellie-May Clark, who died from an asthma attack in January 2015 CREDIT: FAMILY HANDOUT

PMCID: PMC4404085

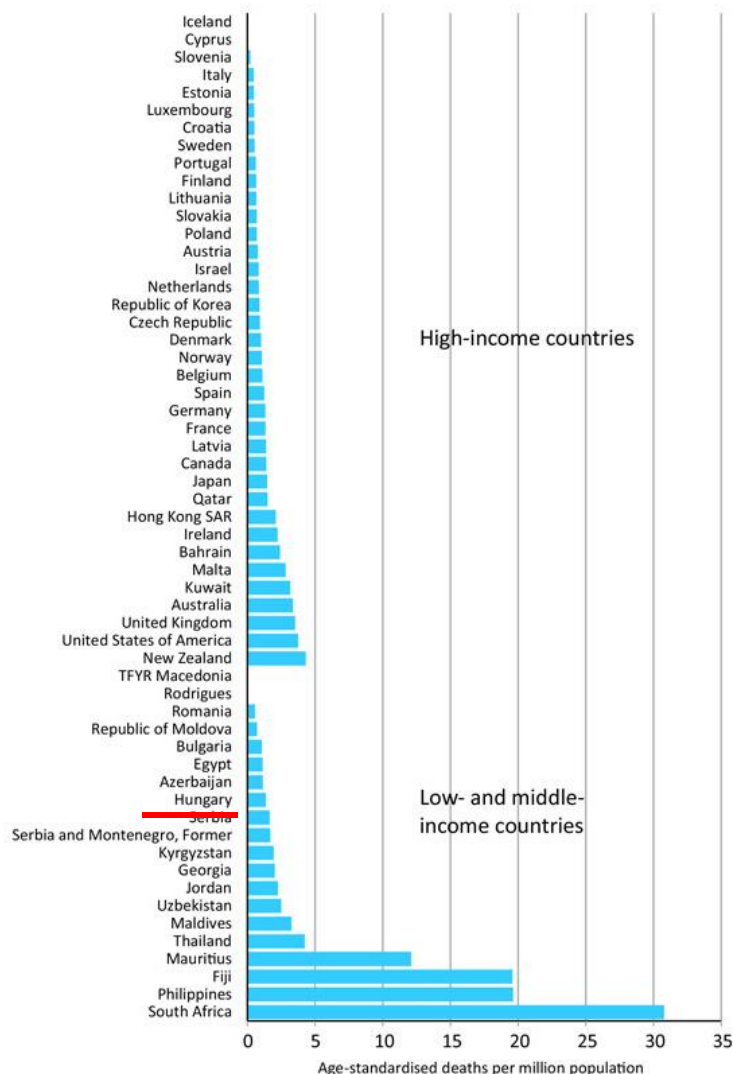
They found 625 sudden unexpected death cases in individuals aged 1–35 years in Denmark from 2000 to 2006. Of those, 49 persons with uncontrolled asthma were identified.

Figure1: Age-standardised mortality rates for asthma, all ages 2001-2010

Source: WHO Detailed Mortality Database, February 2014 update

Figure2: Age-standardised mortality rates for asthma, ages 5-34 years 2001-2010

Source: WHO Detailed Mortality Database, February 2014 update

195 beteg halt meg akut asztmás roham miatt Nagy
 Britanniában 2012-2013
 Több mint fele nem volt orvosnál korábban!
 Nagy része nem volt gondozás alatt!

Enyhe asztmában : Az elmúlt 3 hónapban nem volt heti szinten panasza (*Dusser, Allergy 2007*)

Betegek	30–37% akut asztmás roham előtt felnőtt
	16% közel fatális asztmás beteg
	15–20% asztma miatt elhalálozott

Gyakori SABA használat

Az akut hörgőtágító hatását érzi, ICS-t NEM!

GINA-2019

Felnőttek és serdülők 12 éves kor felett

Személyre szabott asztma kezelés:

Felmérés, illesztés, az eredmény értékelése

Tünetek
Állapotromlások
Mellékhatások
Légzésfunkció
Beteg-elégedettség

A diagnózis megerősítése
Tüneti kontroll és befolyásolható
rizikófaktorok (beleértve a tüdőfunkciót)
Társbetegségek
Inhalációs technika és adherencia
A beteg céljai

A befolyásolható rizikófaktorok
és a társbetegségek kezelése
Nem gyógyszeres beavatkozások
Betegoktatás
Asztma gyógyszerek

Asztma gyógyszeres kezelése:

A terápiát felfelé és lefelé kell módosítani
a beteg szükséglete szerint

PREFERÁLT FENNTARTÓ

Az állapotromlások
megelőzésére és a
tünetek kontrollálására

Egyéb
fenntartó lehetőségek

PREFERÁLT ROHAMOLDÓ

Egyéb
rohamoldó lehetőségek

1. LÉPCSŐ

Szükség szerint
adott alacsony
dózisú
ICS-formoterol *

A SABA
használatával egy
időben alacsony
dózisú ICS †

2. LÉPCSŐ

Napi rendszerességgel alkalmazott alacsony dózisú inhalált
kortikoszteroid (ICS), vagy szükség szerint adott alacsony dó-
zisú ICS-formoterol *

Leukotrién receptor antagonist (LTRA) vagy a
SABA használatával egyidőben alkalmazott
alacsony dózisú ICS †

Szükség szerint adott alacsony dózisú ICS-formoterol *

Szükség szerint adott rövid hatású β_2 -agonista (SABA)

3. LÉPCSŐ

Alacsony dózisú
ICS-LABA

Közepes dózisú
ICS, vagy
alacsony dózisú
ICS+LTRA #

Szükség szerint adott alacsony dózisú ICS-formoterol ‡

4. LÉPCSŐ

Közepes
dózisú
ICS+LTRA

Magas dózisú
ICS, hozzáadott
tiotropium vagy
LTRA #

5. LÉPCSŐ

Magas
dózisú ICS-
LABA

További
fenotipizálás,
± hozzáadott
kezelés, pl.
tiotropium, a
nti-IgE,
anti-IL5/5R,
anti-IL4R

Hozzáadott
alacsony dózisú
ICS, a mellék-
hatások figyelembe
vételével

* Indikáción túli alkalmazás; adat csak budesonid-formoterol kezeléssel

† Indikáción túli alkalmazás; különálló vagy kombinációs ICS és SABA

‡ Alacsony dózisú ICS-formoterol a rohamoldó gyógyszer, ha számukra
budesonid-formoterol vagy BDP-formoterol fenntartó terápiát rendeltek

Megfontolandó HDM SUT alkalmazása allergiás rhinitisben szenvedő
betegeknél, akik FEV₁ értéke >70%

Az exacerbáció súlyossága	Enyhe	Közép-súlyos	Súlyos	Fenyegető légzésleállás
Nehézlégzés	járaskor	beszédkor	nyugalomban	
Testhelyzet	fekszik	ül	kitámaszkodva ül	
Beszéd	folyamatos	szaggatott	csak szavakat	zavart

			képes mondani	
Éberség	mérsékelt izgatottság	izgatottság	erős nyugtalanság	zavartság, aluszékonyság
Légzésszám	emelkedett	emelkedett	>30/perc	
Légzési segédizmok	nem	igen	igen	paradox
Sípolás	mérsékelt	hangos	hangos	„néma tüdő”
Pulzusszám	<100/perc	100-120/perc	>120/perc	bradycardia/tachycardia
Pulzus paradoxus	nincs	legfeljebb 10-25 Hgmm	>25 Hgmm	hiányzik, ami a légzőizmok kifáradásának jele
Csúcsáramlás (a referenciaérték százalékában)	>80%	60-80%	<60%	nem mérhető
PaO ₂	normális	>60 Hgmm	<60 Hgmm	
PaCO ₂	<45 Hgmm	<45 Hgmm	>45 Hgmm	
SaO ₂	>95%	91-95%	<90%	

Az enyhe exacerbáció területen kezelhető.

Az enyhe exacerbáció rövid hatású β 2-receptor-agonista ismételt használata mellett javulni kezd (pl. 2-4 puff salbutamol aeroszol 20 percenként az első órában, majd 4 óránként ismételve az első 24 órában), és a szokásos fenntartó terápia emelését teszi szükségessé (egy lépcsővel magasabb)

A középsúlyos állapotromlás, ha a megkezdett terápia ellenére néhány órán belül nem javul, kórházi beutalást igényel.

A közepesen súlyos exacerbációban rövid hatású β 2-agonista (SABA) ismételt használata mellett (6-10 puff 2 óránként) p. o. szteroid kúra indítása javasolt (methyl-prednisolon; 0,5-1 mg/ttkg napi adag 3-4 részletben, 4-5 napig, majd 10 napig csökkentett dózisban). Amennyiben a hörgőtágító és szisztémás kortikoszteroid bevezetése után néhány órával a beteg állapot a nem javul, kórházi beutalás szükséges.

A súlyos exacerbáció minden esetben azonnali kórházi ellátást tesz szükségessé.

Az akut, súlyos asztma (súlyos és fenyegető légzésleállással járó exacerbáció) olyan elhúzódó légúti obstrukciót jelent, amely nem befolyásolható a szokásos kezeléssel. Az akut súlyos asztma definitív ellátása az esetek többségében (nem invazív vagy invazív) légzési intenzív terápiás osztály kompetenciája.

Súlyos asztma

Súlyos asztma definíció

Nem kontrollált asztma:

- nem megfelelő tüneti kontroll (gyakori tünetek, rohamoldó használat, az asztma miatt korlátozott fizikai aktivitás, éjszakai ébredések)
- és/vagy **gyakori (legalább évi kettő) per os szteroid (OCS) kezelést igénylő**
- **vagy legalább évi egy súlyos, kórházi felvételt igénylő exacerbáció.**

Nehezen kezelhető asztma:

- GINA 4, 5 -közepes vagy nagy dózis inhalált szteroid (ICS) és egy második kontrolláló, esetleg fenntartó OCS kezelés mellett a betegség nem kontrollált
- vagy a jó klinikai kontroll és az exacerbáció rizikó csökkentése a fenti terápiával érhető el.
- Okai: nem megfelelő inhalációs technika vagy terápiás adherencia, a dohányzás, társbetegségek, nem korrekt diagnózis

Súlyos asztma: (retrospektív meghatározás)

- az asztma nem kontrollált marad annak ellenére, hogy a beteg a maximális, optimalizált kezelést jó adherenciával folytatja és a járulékos tényezőket is kezelik.
- ha a betegség romlik, amikor a kezelés intenzitását csökkentik.

Investigate and manage adult and adolescent patients with difficult-to-treat asthma

Consider referring to specialist or severe asthma clinic at any stage

Consider referring to specialist or severe asthma clinic at any stage

DIAGNOSIS:
"Difficult-to-treat asthma"

1 Confirm the diagnosis (asthma/differential diagnoses)

3 Optimize management, including:

4 Review response after ~3-6 months

For adolescents and adults with symptoms and/or exacerbations despite GINA Step 4 treatment, or taking maintenance OCS

2 Look for factors contributing to symptoms, exacerbations and poor quality of life:

- Incorrect inhaler technique
- Suboptimal adherence
- Comorbidities including obesity, GERD, chronic rhinosinusitis, OSA
- Modifiable risk factors and triggers at home or work, including smoking, environmental exposures, allergen exposure (if sensitized on skin prick testing or specific IgE); medications such as beta-blockers and NSAIDs
- Overuse of SABA relievers
- Medication side effects
- Anxiety, depression and social difficulties

- Asthma education
- Optimize treatment (e.g. check and correct inhaler technique and adherence; switch to ICS-formoterol maintenance and reliever therapy, if available)
- Treat comorbidities and modifiable risk factors
- Consider non-biologic add-on therapy (e.g. LABA, tiotropium, LM/LTRA, if not used)
- Consider non-pharmacological interventions (e.g. smoking cessation, exercise, weight loss, mucus clearance, influenza vaccination)
- Consider trial of high dose ICS, if not used

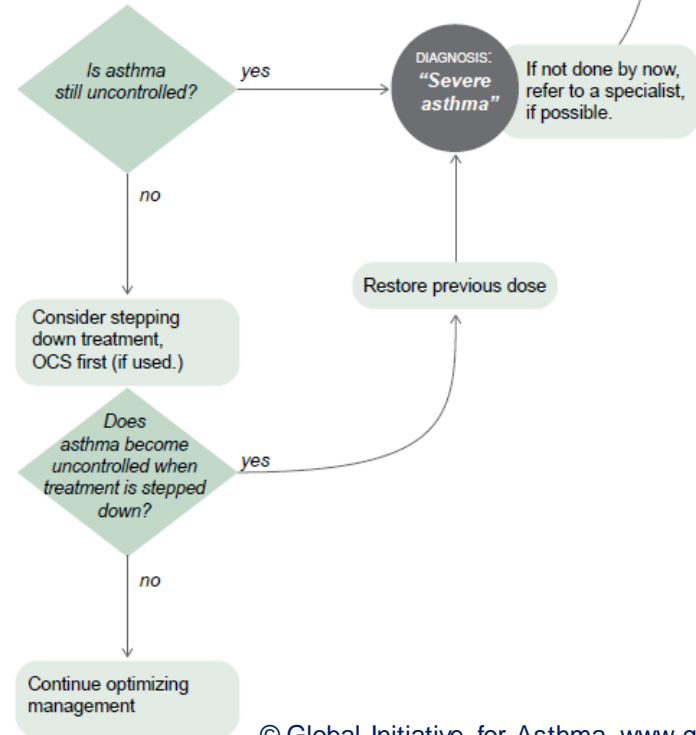
Key

decision,
filters

intervention,
treatment

Tüneteket befolyásoló tényezők –társbetegségek kezelése –terápia optimalizálása

- Nem megfelelő terápiás adherencia
  - Nem megfelelő inhalációs technika
  - Környezeti kontroll (allergének)
  - Dohányzás
  - Elhízás
-
- Gyógyszerek: aspirin, NSAIDs, ACE gátlók, béta-blockolók
  - Rhinosinusitis , orrpolyposis kezelés
  - GERD kezelés
  - OSAS
  - Depresszió, hyperventilációs szindróma kezelése
  - SABA túlhasználat, gyógyszer mellékhatások

Differenciál diagnosztikában fontos kórképek újbóli átgondolása – vizsgálatok asztma diagnózis megerősítése vagy elvetése céljából

Nehézlégzés:

- COPD
- Foglalkozási asztma
- Szívelégtelenség
- Elhízás
- Edzetlenség
- hiperventilációs szindróma, pánikroham
- pulmonalis embolisatio
- pulmonalis infiltratum eosinophiliával (Churg-Strauss sy)
- intersticiális tüdőbetegségek (hypersensitiv pneumonitis, kötőszöveti megbetegedések)
- Allergiás bronchopulmonális aspergillosis

Köhögés:

- felső légúti obstrukció, laesio (jó- és rosszindulatú daganatok, hangszalag-diszfunkció)
- gastrooesophagealis reflux (GERD)
- Postnasalis drip (krónikus sinusitis)
- gyógyszerek (pl. ACE-inhibitorok)
- Bronchiectasia, cystas fibrosis

Sípoló légzés:

- Idegentest
- Tracheobronchomalacia
- Szívelégtelenség

Pulmonológia:

- légzésfunkciós változások???
- Mellkas CT?
- Gyógyszerlista?
- Bronchosopia?
- Laborok
- ANCA, immunserológia
- Aspergillus antitest

- Echo? Kardiológiai vizsgálat ?
- pszichológiai/ pszichiátriai vizsgálat?
- Gasztroenterológus? - Gasztroscopia?
- immunológus?
- FOG?

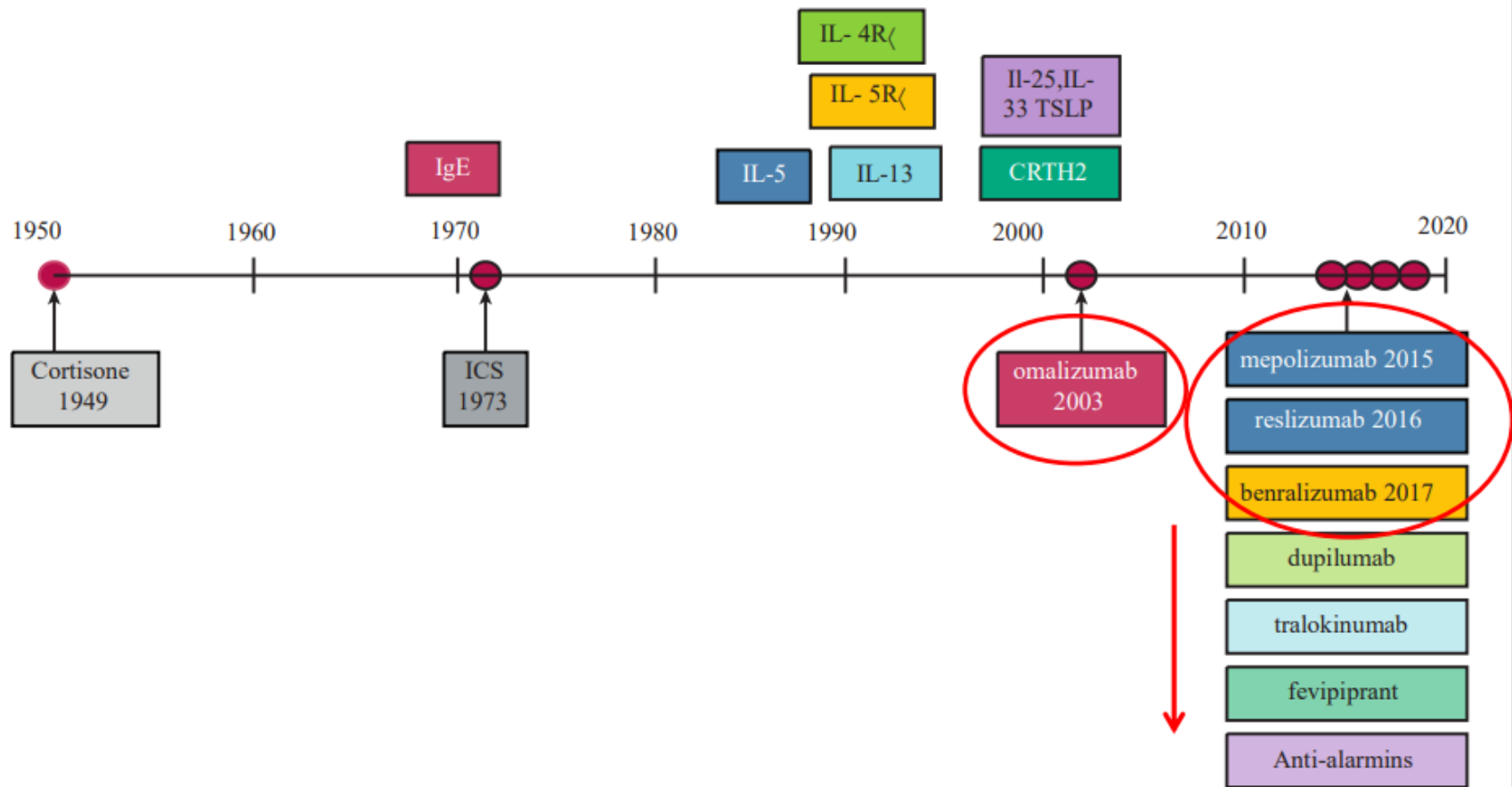
Súlyos asztma prevalencia

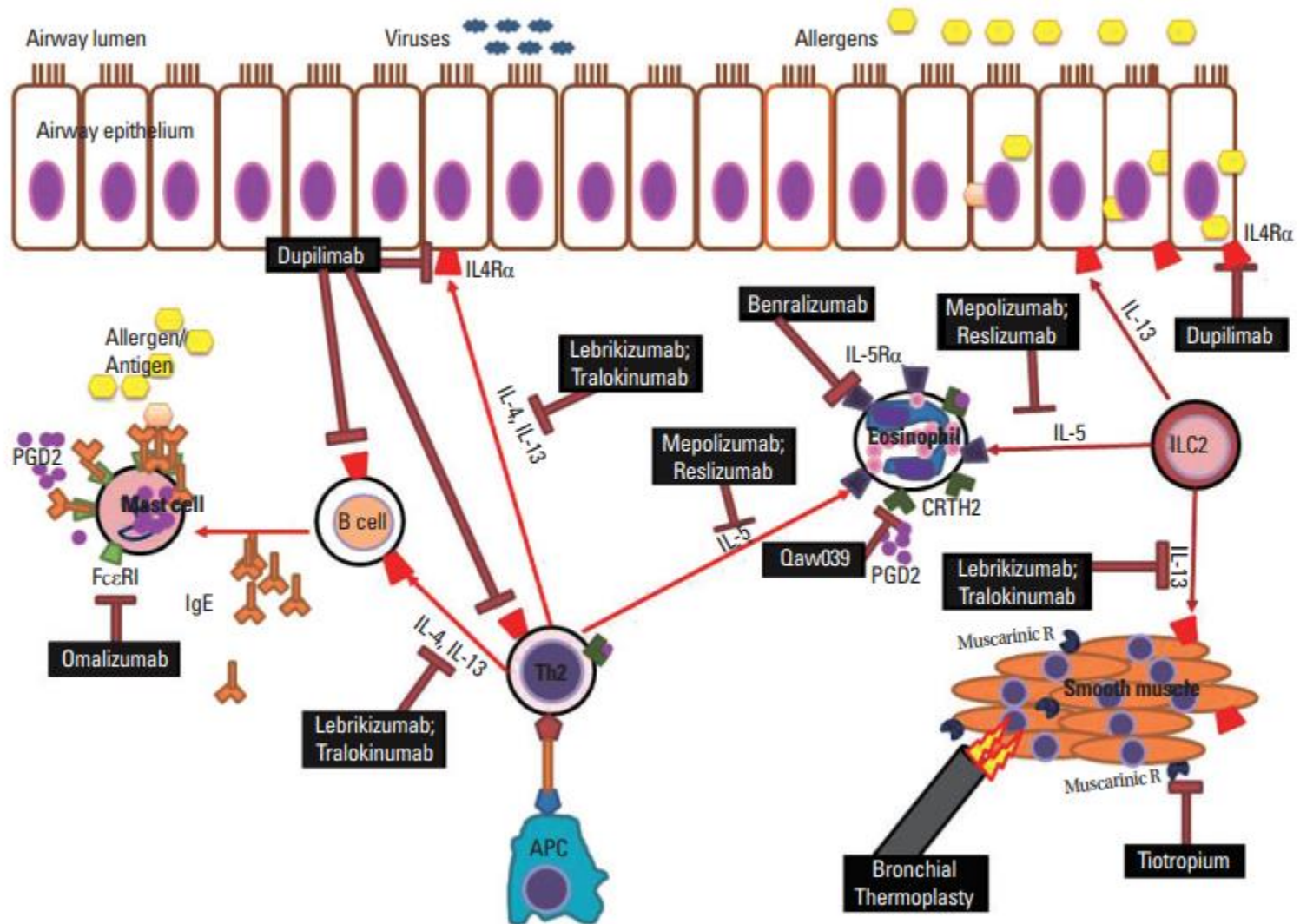
- Nemzetközi irodalmi adatok: **5-10%**
- Holland vizsgálat (2014)
  - „**nehezen kezelhető**” asztma előfordulási gyakoriságát a teljes asztmás populáció **17,4%**-ban adták meg.
  - A terápiás adherencia és az inhalációs technika ellenőrzése mellett a kör **3,6%**-ra szűkült, a **súlyos refrakter asztmásokat** jelölve!!!!
  - A felmérésben a súlyos asztma szűkebb értelmezését adta, minthogy nem ölelte fel azokat az eseteket, ahol a „nem-kontrollált” állapot nagy adag ICS alkalmazásával megelőzhető volt. Ezt a tényezőt is figyelembe véve a szerzők a súlyos refrakter asztma előfordulási gyakoriságát **4,5%** körüli szintre teszik

Hekking et al, The prevalence of severe refractory asthma.
J Allergy Clin Immunol. 2015 Apr;135(4):896-902.

Súlyos asztma – egyénre szabott kezelés

BIOLÓGIAI TERÁPIÁS LEHETŐSÉGEK T2 SÚLYOS ASZTMÁBAN

Assess and treat severe asthma phenotypes *cont'd*

Continue to optimize management as in section 3 (including inhaler technique, adherence, comorbidities)

6b Consider *add-on biologic Type 2* targeted treatments

- Consider add-on Type 2-targeted biologic for patients with exacerbations or poor symptom control on high dose ICS-LABA, who:
  - have eosinophilic or allergic biomarkers, or
  - need maintenance OCS
- Consider local payer eligibility criteria¹ and predictors of response when choosing between available therapies
- Also consider cost, dosing frequency, route (SC or IV), patient preference

Which biologic is appropriate to start first?

Anti-IgE Is the patient eligible for *anti-IgE* for severe allergic asthma?

- Sensitization on skin prick testing or specific IgE¹
- Total serum IgE and weight within dosage range¹
- Exacerbations in last year¹

no ↑ no

What factors may predict good asthma response to *anti-IgE*?

- Blood eosinophils $\geq 260/\mu\text{l}$ ++
- FeNO ≥ 20 ppb +
- Allergen-driven symptoms +
- Childhood-onset asthma +

Anti-IL5 / Anti-IL5R Is the patient eligible for *anti-IL5 / anti-IL5R* for severe eosinophilic asthma?

- Exacerbations in last year¹
- Blood eosinophils $\geq 300/\mu\text{l}$ ¹

no ↑ no

What factors may predict good asthma response to *anti-IL5/5R*?

- Higher blood eosinophils +++
- More exacerbations in previous year +++
- Adult-onset of asthma ++
- Nasal polyposis ++

Anti-IL4R Is the patient eligible for *anti-IL4R* ... for severe eosinophilic/Type 2 asthma?

- Exacerbations in last year¹
- Blood eosinophils $\geq 150/\mu\text{l}$ ¹ or FeNO ≥ 25 ppb¹

... or because of need for maintenance OCS¹?What factors may predict good asthma response to *anti-IL4R*?

- Higher blood eosinophils +++
- Higher FeNO +++

Anti-IL4R may also be used to treat

- Moderate/severe atopic dermatitis
- Nasal polyposis

Eligible for none?
Return to section 6a

Choose one if eligible; trial for at least 4 months and assess response

Extend trial to 6-12 months

unclear

Good asthma response?

yes

Good response to T2-targeted therapy

no

STOP add-on

Consider switching to a different Type 2-targeted therapy, if eligible

no

Little/no response to T2-targeted therapy

¹ Check local eligibility criteria for specific biologic therapies as these may vary from those listed

Fenotipizálás

	2-es típusú gyulladás	Nem 2-es típusú gyulladás
Vér eozinofil sejtszám	$\geq 150 \mu\text{g/l}$	$< 150 \mu\text{g/l}$
Kilégzett NO	$\geq 20 \text{ ppb}$	$< 20 \text{ ppb}$
Köpet eozinofil sejtarány	$\geq 2 \%$	$< 2 \%$
Allergia	Igazolható, klinikai relevanciája van	Nem igazolható, ha vmilyen formában igazolható, de nincs klinikai relevanciája

Ha nagy dózisú ICS
mellett az alábbi
kritériumokból 1
érvényesül

OCS erőteljesen befolyásolja a serum Eo és FENO értéket! Lehetőleg OCS adása előtt kell MÉRNI!!! Tudni kell szedett-e OCS a vérvételkor!

Allergia predominancia	Eozinofil predominancia
Korai kezdet	Késői kezdet
Bőrpróba/spec IGE pozitív	Bőrpróba/spec IGE negatív
IgE > 100 IU/l	IgE < 100 IU/l
Allergiás rhinitis	Orrpolyposis
Magas FENO (20-50 ppb)	Nagyon magas FENO (> 50 ppb)
Se Eo <300 sejt/ μ l	Se Eo > 300 sejt/ μ l

Ki? Hol? Mit? 2019. december 1.

Anti-IgE : Perzisztáló **allergiás asthma bronchiale** (felnőttkori és gyermekkori asthma bronchiale) **omalizumab**

- **IgE-szint > 76 NE/ml** és az IgE-szint nem haladja meg az alkalmazási előírás szerinti maximális értéket
- perenniális inhalatív allergénnel szembeni **pozitív bőrpróba vagy specifikus IgE** kimutatása a szérumban
- szisztémás szteroid tartós alkalmazása ellenére az asthma nem kontrollált vagy nagy dózisú ICS+LABA alkalmazása ellenére gyakoriak a **szisztémás szteroidot igénylő exacerbációk** ($\geq 4/\text{év}$), (gyógyszer kiváltás???)
- **FEV1 < ref. 80%-a**

Anti-IgE és anti-IL5 egyidejűleg nem alkalmazható.

Anti-IL5: Perzisztáló súlyos **eozinofil asthma bronchiale** (felnőttkori asthma bronchiale) **mepolizumab, reslizumab**

- **perifériás eozinofil sejtszám** a terápia megkezdése előtt legalább **300 sejt/ μl** (**Szisztémás szteroid!?!?!?**)
- szisztémás szteroid kezelés ellenére az asthma nem kontrollált, és/vagy az elmúlt 12 hónapban legalább **4 szisztémás szteroid** kezelést igénylő asthma exacerbáció alakult ki (gyógyszer kiváltás???)
- nagydózisú ICS+LABA fenntartó terápia legalább 6 hónapos rendszeres használata ellenére **FEV1 < ref. 80%-a**

Kezelés fenntartása : évente értékelni kell a biológiai kezelés hatását!

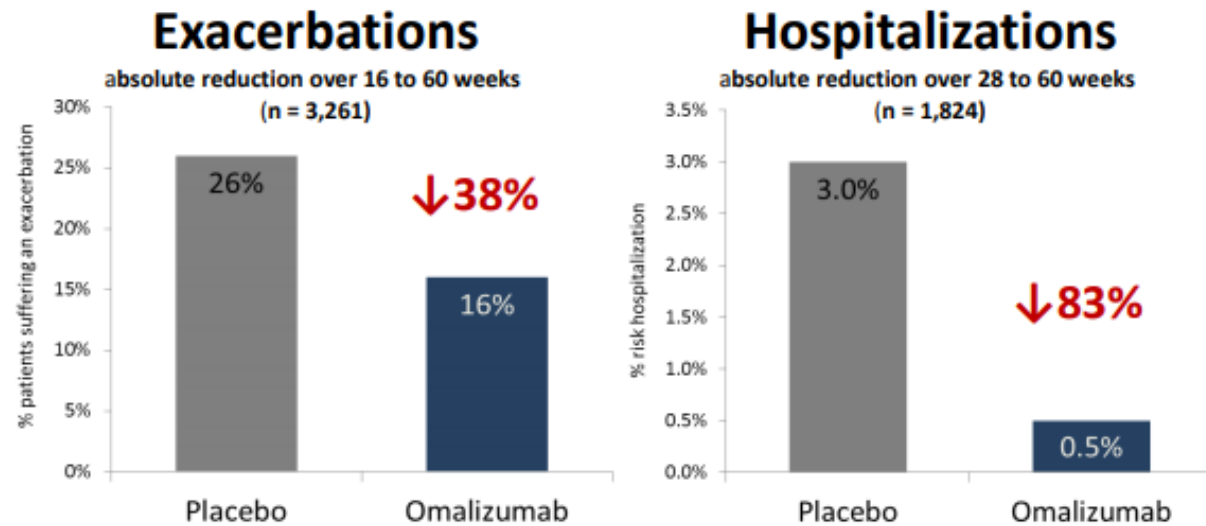
Kizárólag akkor folytatható, ha az utolsó egy év során szisztémás szteroidot igénylő **exacerbáció legfeljebb 2 alkalommal** fordult elő

Allergiás asztmában

anti-IgE kezelés (omalizumab - XOLAIR)

- **2009 óta** Magyarországon is elérhető anti IgE elsősorban a korai kezdetű allergiás asztmában
- Szabad IgE FCc részéhez kötődve akadályozza a FceR1 kötődést
- 6 éves kortól
- subcutan injekciós terápia 2 vagy 4 hetente
- Testsúly és se IgE szint alapján kell számolni a dózist
- csökkenti az exacerbációk számát
- csökkenti a sürgősségi ellátás szükségességét
- mérsékli a tüneteket, javítja az életminőséget
- javítja a légzésfunkciót

Meta-analysis of 25 studies (n = 6,282) comparing omalizumab to placebo

Omalizumab-treated patients also significantly more likely to completely withdraw ICS

Mellékhatás - Xolair

- A 12 évesnél idősebb, allergiás asztmában szenvedő betegek esetében a Xolair leggyakoribb mellékhatásai (100 beteg közül 1-10-nél jelentkezik) a **fejfájás** és a beadást követő **helyi reakciók**, például **duzzanat**, **bőrvörösség**, **fájdalom** és **viszketés**.
- Anaphylaxia kb. 0,2%

4. táblázat: Mellékhatások

Fertőző betegségek és parazitafertőzések	
Nem gyakori	Pharyngitis
Ritka	Parazitaferőzések
Vérképzőszervi és nyirokrendszeri betegségek és tünetek	
Nem ismert	Idiopátiás thrombocytopenia, súlyos eseteket is beleértve
Immunrendszeri betegségek és tünetek	
Ritka	Anafilaxiás reakció, egyéb súlyos allergiás állapotok, omalizumab-ellenes antitestek kialakulása
Nem ismert	Szérumbetegség, ami lázzal és lymphadenopathiával járhat
Idegrendszeri betegségek és tünetek	
Gyakori	Fejfájás*
Nem gyakori	Ájulás, paraesthesia, aluszékonyság, szédülés
Érbetegségek és tünetek	
Nem gyakori	Orthostaticus hypotonia, kipirulás
Légzőrendszeri, mellkasi és mediastinalis betegségek és tünetek	
Nem gyakori	Allergiás bronchospasmus, köhögés
Ritka	Gégeödéma
Nem ismert	Allergiás granulomatosus vasculitis (pl. Churg-Strauss-szindróma)
Emésztőrendszeri betegségek és tünetek	
Gyakori	Felhasi fájdalom**
Nem gyakori	Dyspepsiára utaló tünetek és panaszok, hasmenés, émelygés
A bőr és a bőr alatti szövet betegségei és tünetei	
Nem gyakori	Fényérzékenység, urticaria, bőrkítítés, pruritus
Ritka	Angiooedema
Nem ismert	Alopecia
A csont- és izomrendszer, valamint a kötőszövet betegségei és tünetei	
Ritka	Szisztémás lupus erythematosus (SLE)
Nem ismert	Arthralgia, myalgia, ízületi duzzanat
Általános tünetek, az alkalmazás helyén fellépő reakciók	
Nagyon gyakori	Láz**
Gyakori	Az injekció beadását követő helyi reakciók, pl. duzzanat, erythema, fájdalom, viszketés
Nem gyakori	Influenza-szerű betegség, a karok duzzanata, súlygyarapodás, fáradtság

*: Nagyon gyakori 6 - <12 éves gyermekeknél

** : 6 - <12 éves gyermekeknél

Eosinophil asztmában

- anti IL-5 (mepolizumab – Nucala) :

- 12 éves kortól 100 mg sc. 4 hetente
- 2017-től elérhető Magyarországon

- anti IL-5 (reslizumab - Cinquaero):

- 18 éves kortól 3 mg/tskg iv. 4 hetente
- 2019-től elérhető

- anti IL-5R (benralizumab –Fasenra):

- 12 éves kortól 30 mg sc. 3 adagig 4 hetente, majd 8 hetente
- Várhatóan 2020. januártól elérhető

- csökkenti az exacerbációk számát (súlyos exacerbációk 55%-kal csökkentek)

- csökkenti a sürgősségi ellátás szükségességét

- mérsékli a tüneteket, javítja az életminőséget

- javítja a légzésfunkciót

Nucala - Mellékhatás

- Nagyon gyakori mellékhatások 10 beteg közül több mint 1-et érinthetnek:
  - fejfájás.
- Gyakori mellékhatások 10 beteg közül legfeljebb 1-et érinthetnek:
  - Felső légúti fertőzés
  - húgyúti fertőzések
  - izomgörcs
  - reakciók az injekció beadási helyén (fájdalom, bőrpír, duzzanat, viszketés és égő érzés azon a bőrterületen, ahol az injekciót beadták)
  - Allergiás reakciók (köhögés, nehézlégzés, a vérnyomás hirtelen esése, szemhéjak, az arc, az ajkak, a nyelv vagy a szájüreg duzzanata, csalánkiütés, bőrkiütés).
- Ritka mellékhatások 1000 beteg közül legfeljebb 1-et érinthetnek:
  - Súlyos allergiás reakciók (anafilaxia).

Köszönöm a figyelmet!

SABA

DUTCH WEST INDIES

THE UNSPOILED QUEEN
OF THE CARIBBEAN